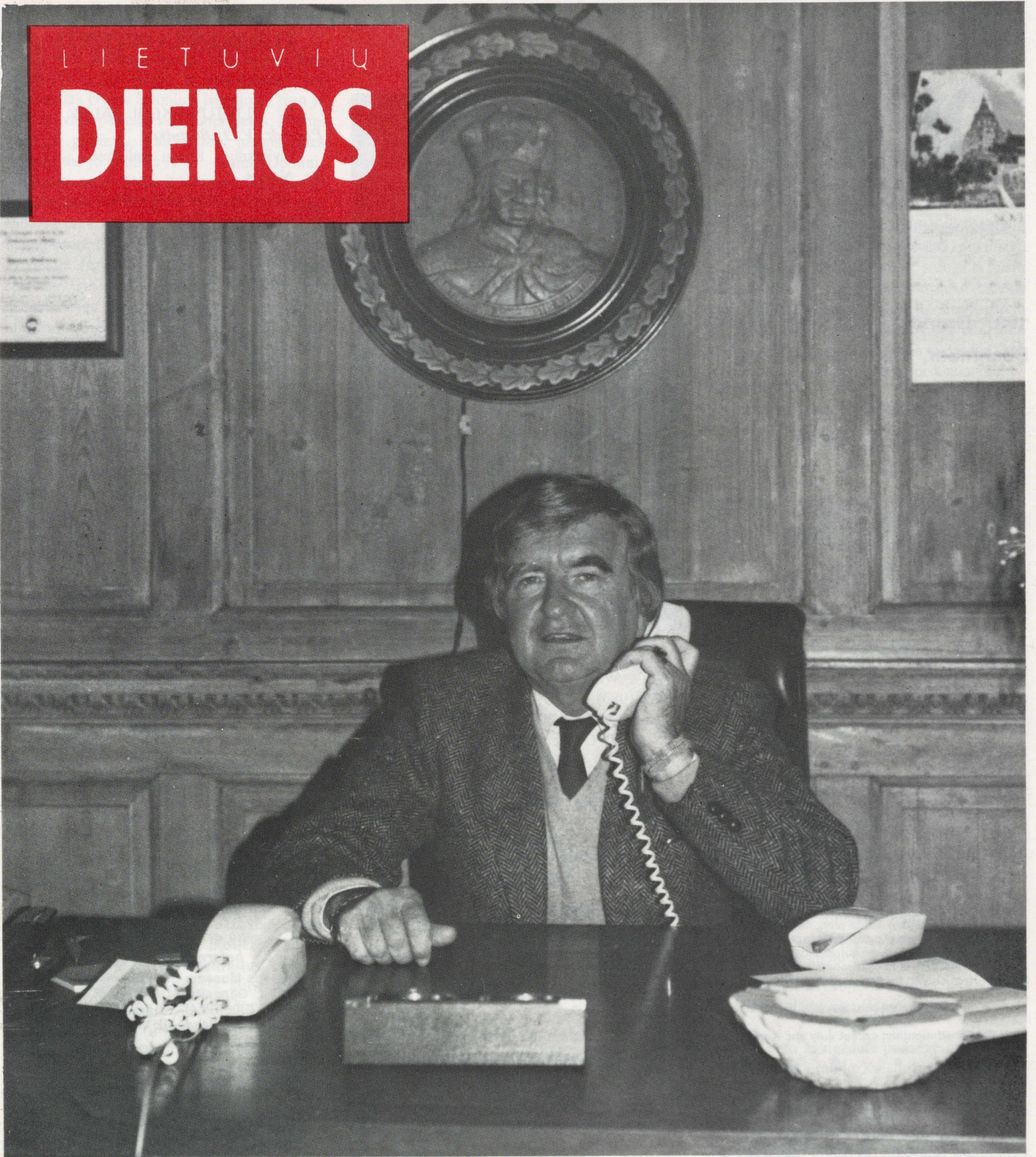

L I E T U V I Ų

DIENOS

Visuomenininkas, verslininkas Vytautas Vebeliūnas

LITHUANIAN DAYS
DECEMBER 1987

1987 M. GRUODŽIO MĖN.

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Telefonas: (213)664-2919

1987, Gruodis Nr. 10 (380)
December, 1987 No. 10 (380)

Eina XXXVII metai
Volume XXXVII

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGOTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIŲ", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH
"CALIFORNIA LITHUANIAN," PUBLISHED 1946-49

Redaguoja
REDAKCIŅĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, Ph.D
Margis Matulionis, J.D.
Arūnas Barkus, M.S.
English Editorial Staff

Antanas F. Skirius
Leidėjas/Publisher

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę
Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or Lithuanian Days magazine

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį
Use of material from "Lithuanian Days"
permissible only with indication of this source

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku
Subscription will be renewed automatically at expiration date. If subscription is to be discontinued, notice to that effect should be sent to the publication

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

"LITHUANIAN DAYS (ISSN : 0024-2950) is published monthly except July and August for \$20.00 per year by Anthony F. Skirius, Publisher, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029. Second-class postage paid at Los Angeles, California. POSTMASTER: Send address changes to LITHUANIAN DAYS, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029."

RATES/KAINOS

Single Copy/Atskiro nr. kaina.....\$ 2.00
Yearly Subscription/Prenumerata metams..... 20.00
Honorary Subscription/Garbės prenumerata..... 35.00
Rates in Canadian Dollars/Kainos Kanadiškais doleriais
Yearly Subscription/Prenumerata metams..... 30.00
Honorary Subscription/Garbės prenumerata..... 50.00

FRONT COVER

VYTAUTAS VEBELIŪNAS

businessman, Lithuanian community leader and founder of the "Litas" credit union, whose assets total more than 60 million dollars.

Vytautas Vebeliūnas, son of Kazys and Juzė (Kalvaitis) was born on July 26, 1930, in Lithuania.

In 1950 he came to the United States and in 1953 he was naturalized. During 1951-1953 he served with USMC. In 1956 he graduated from Pace College with a B. S. degree. He married Vanda Tamsevičius in 1967 and is a father to six children: Daiva, Gina, Rima, Aras, Tauras, and Rytas.

1956-1961 he worked as an accountant for American Chickie Co., N. Y. C. 1961-1969 he was an assistant to the treasurer and tax manager for Panagra-Braniff Airways, N. Y. C. and Dallas. In 1969 he organized the Litas group, N. Y. C. and was elected president. He also organized the Litas Investing Co. Inc., he served as president of KASA, Fed. Credit Union 1980-1987.

He is a registered public acct. in N. Y. State and has been admitted to practice as an agent before the IRS.

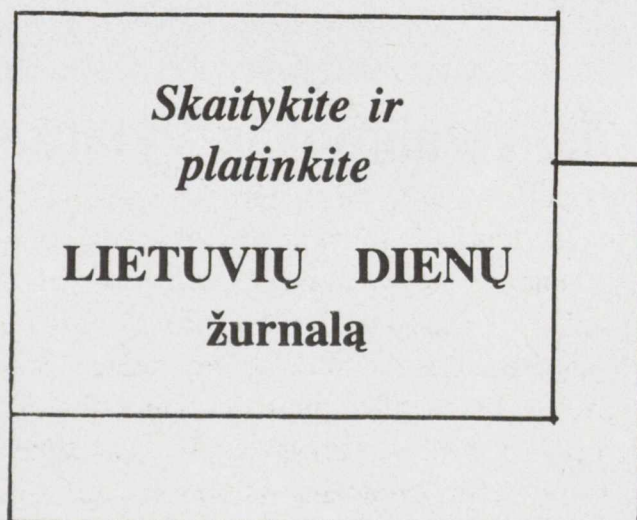
He is a member of the Republican Party; Lithuanian-American Community, and other organizations. He has a biographical entry in Who's Who in the World (Sixth Edition, 1982/1983).

Home address: 304 Bayville Rd., Lattington, NY 11560; Office: 86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418.

Pasikeitė Lietuvos atstovai Vašingtone

Lietuvos atstovas dr. Stasys A. Bačkis 1987 m. lapkričio mėn. 15 d., dėl nesveikatos, pasitraukė iš pareigų ir tą dieną Lietuvos atstovu Vašingtone tapo p. Stasys Lozoraitis, Jr., likdamas kartu ir Lietuvos atstovu prie Šv. Sosto.

Dr. S. A. Bačkis liks Lietuvos Pasiuntinybės sąrašė su diplomatinėmis privilegijomis.

TURINYS/CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

<i>Prel. dr. V. J. Bartuška</i>	
Žvilgsnis į Kristų Kalėdose.....	3
<i>Br. Nainys</i>	
Verslo ir lietuvių kelių.....	4
<i>Bernardas Brazdžionis</i>	
Dievo Motinos lopšinė.....	8
<i>Alė Rūta</i>	
Skaisčios Kalėdos.....	9
<i>Vaje</i>	
Viena iš pirmųjų.....	12
<i>Kęstutis Ječius</i>	
Akademinio skautų sąjūdžio suvažiavimas.....	13

ENGLISH SECTION

Vytautas Vebeliūnas.....	2
Lithuanian Straw Art.....	14
<i>Aldona Ryan</i>	
Flat Ornaments Made from Paper Straws And Glue.....	14
<i>Zuzana Pupius and Mečys Šilkaitis</i>	
Three Dimensional Lithuanian Straw Ornaments.....	15
<i>Alberta Astras</i>	
Natural Straw Christmas Tree Ornaments.....	16
The Ann Jillian Story.....	17

Solistas **Antanas Pavasaris** yra pakviestas Lietuvos Fondo duoti koncertą St. Petersburg, Florida, gruodžio 17 d., 1987m.

Searching for names of LITHUANIANS who arrived in America before World War I

Balzekas Museum of Lithuanian Culture
Genealogy Department
6500 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629

Nauji žodynai

Gavome "Draugo" išleistus didesnio formato žodynus: **Lietuvių—Anglų k.** žodynas 18 dol.
Anglų—Lietuvių k. žodynas 18 dol.
Užsakant paštu pridedama persiuntimui po 1.50 dol.
Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029, tel.: (213) 664-2919.

Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis **LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE**, straipsnių rinkinys. Išleido Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras 1985 m. Čikagoje. 244 pusl., minkštasis viršelis, kaina 8 dol. Knyga gaunama pas autorių: A. Šešplaukis, 7215 So. Sacramento Ave, Chicago, IL 60629 ir Lietuvos Dienų žurnalo redakcijoje, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

Jėzus iš Nazareto, jo skelbiamas tikėjimas, jo mirtis ir prisikėlimas yra didžiausias įvykis žmonijos istorijoje. Nuo jo gimimo visas pasaulis skaičiuoja metus. Įvykiai prieš jo gimimą, skaičiuojami metais prieš Kristų, nuo jo gimimo A. D. — anno Domini, Viešpaties metai. Jėzus iš Nazareto šioje žemėje gyveno apie 30 metų. Jo viešasis gyvenimas truko ne pilnus 3 metus, bet jo mokslo skelbimo įtaka padarė labai didelę įtaką visai žmonijai. Pradžioje Jėzus išsirenka 12 savo mokinių-apostalų. Jie mokėjo skaityti ir rašyti, bet nebuvo baigę jokių aukštesnių mokslų. Po jo mirties ir prisikėlimo jie skelbė Jėzaus Kristaus Gerąją Naujieną-Evangeliją. Po pirmųjų Sekminių Jėzaus skelbėjų skaičius augo pradžioje tik žydų tarpe, vėliau Šv. Povilo Apaštalo įtakoje, pagonių masėse. Nepaisant persekiojimų Krikščionybė plėtėsi visoje Romos Imperijoje. Tai matome iš Šv. Luko rašytų "Apostalų darbų" ir vėliau iš Šv. Euzebijaus, Cezarejos vyskupo "Bažnyčios istorijos". Pradžioje krikščionys priėmė žydų Bibliją, kuri buvo Jėzaus Biblija. Ją mes vadiname Senuoju Testamentu. Pamažu didėjo Naujo Testamento rašiniai. Antro šimtmečio pradžioje krikščionys jau turėjo visą Naująjį Testamentą — 27 knygas. Visas Naujasis Testamentas yra oficialus Kristaus mokslo skelbimas. Visa Biblija gali būti sutraukta į vieną trumpą sakini: Dievas myli žmogų.

Ketvirtame šimtetyje Romos Imperatorius Konstantinas gražina krikščionims laisvę. Greit ji tampa oficialia Romos Imperijos religija. Pagonys tampa krikščionimis. Pagonių šventovės tampa katalikų bažnyčiomis. Krikščionys stato savo naujas ir puošnias bažnyčias. Nustabiu greičiu naujos religijos misininkai keliauja į taip vadinamus "Barbarų kraštus". Romėnai visus vadindavo barbarais, kurie neturėjo savo rašto, nemokėjo graikų bei lotynų kalbų. Su krikščionybė ejo drauge mokyklos ir visuomenės švietimas. Žmonės nustoja garbinę gamtos jėgas, suasmenintas ir sudievinatas ir pradeda garbinti Gyvąjį Dievą, skirtingą nuo tvarinijos, Dangaus ir Žemės Sutvėrėją. Šie kraštai, kuriuos šiandien vadiname Vakarų Europa, sukuria krikščionybės įtakoje aukščiausią pasaulio kultūrą ir civilizaciją. Jų įtaka ir šiandien yra labai didelė į kitus pasaulio kontinentus. Visas Šventasis Raštas yra išverstas į 1200 skirtingų kalbų. Pereitame šimtetyje J. P. Migne išleido 583 milžiniškus toms Bažnyčios Tėvų raštų: Patrologia Graeca et latina. Tai tik dalelė visų knygų rašytų Kristaus mokslo įtakoje. VIII-IX šimtetyje popiežiai steigia aukštąsias mokyklas-universitetus, kurių įtakos negalima sumažinti.

Madona
Madonna, oil on silk,

dail. V. Petravičiaus
by V. Petravičius

ŽVILGSNIS

Į KRISTŲ

KALĖDOSE

Prel. dr. Vincas J. Bartuška

Kai visa Europa buvo krikščioniška, lietuviai dar nežinojo Kristaus. Šiais metais mes švenčiame 600 metų Lietuvos Krikšto jubiliejų. Ši sukaktis mums lietuviams yra labai reikšminga. Popiežius Jonas Paulius II pradėjo švesti šią sukaktį Romoje dalyvaujant keliems tūkstančiams lietuvių ir daugybei svečių iš viso pasaulio. Jis prabilo į mus lietuvių kalba. Ta proga jis paskelbia arkivyskupą Jurgį Matulaitį Palaimintuoju. Popiežius išsiuntinėjo specialų

ganytojišką laišką viso pasaulio vyskupams. Jis džiaugiasi lietuvių katalikų didvyriškumu išpažįstant savo tikėjimą ir ištikimybę Kristui, liūdėjo katalikų persekiojimu Lietuvoje. Kiekvienoje bažnyčioje Lietuvos tikintieji minėjo šį prasmingą jubiliejų, kuriam jie ruošėsi tris metus. Lietuviai emigrantai New Yorke, Čikagoje, Los Angeles, Phildalphihoje, Vašingtone, Londone, Paryžiuje, Sidnejuj, Melburne ir kitur iškilmingai minėjo 600 metų Krikščionybė Lietuvoje. Pasaulio spauda minėjo lietuvių ištikimybę Kristui, didžiavosi mūsų kankiniais, matė tikinčiųjų persekiojimus, žmogaus teisių pažeidimą. Katalikų Bažnyčios kronika pasiekia visus pasaulio kontinentus ir garsina lietuvių tikinčiųjų kančias, skelbia sovietų okupanto žiaurumą ir nužmogėjimą. Visa tai liudija, kad Lietuva nori būti laisva ir nepriklausoma.

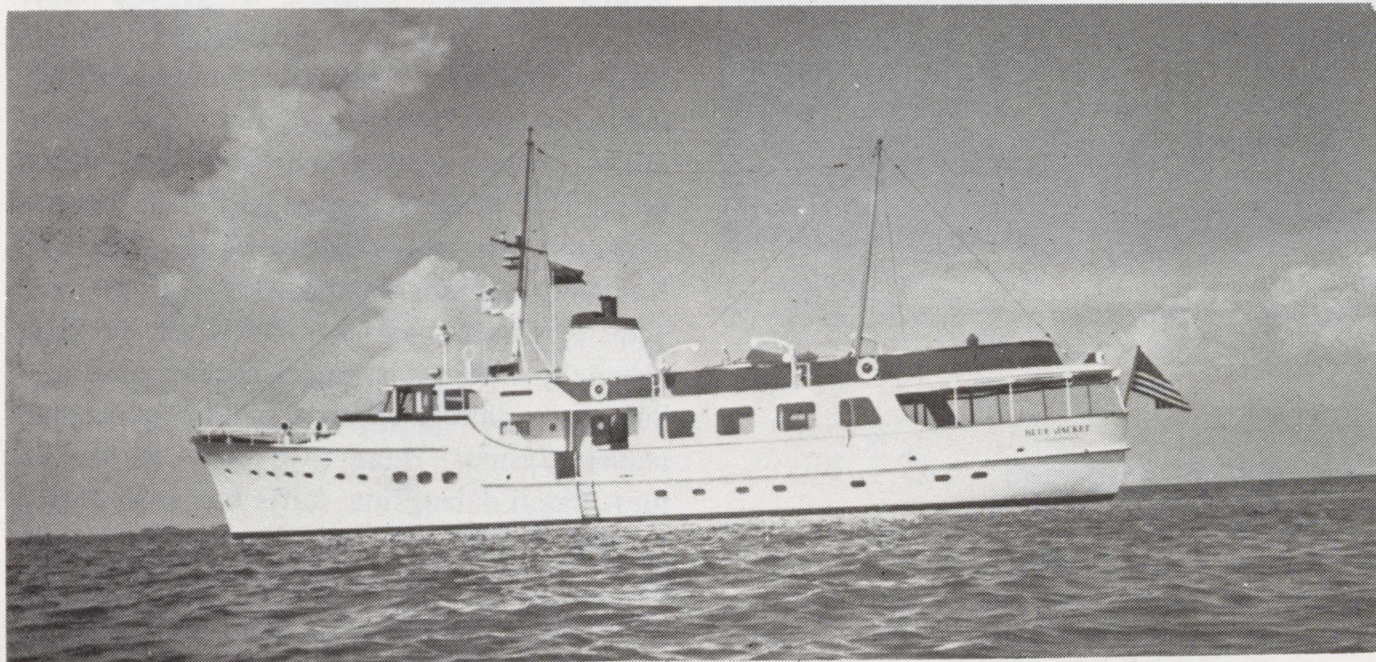
Visas krikščioniškasis pasaulis taip rūpestingai nesiruošia švesti jokią kitą šventę, kaip Kristaus gimimą — Kalėdas. Dievo Sūnus priima žmogaus prigimtį ir gyvena šioje žemėje. Mes jo gimimą sudabartiname, naujai išgyvename. Dievas parodo žmonijai didelę meilę duodams mums savo sūnų. Tai skatina Dievo vaikus parodyti savo duosnumą vienas kitam. Nuo Padėkos Dienos iki Kalėdų žmonės perka dovanas, neužmiršdami vargšų. Lietuviai Kalėdų išvakarėse valgo Kūčias, dalinasi plotkele, prisimena mirusius. Šv. Luko ir Mato evangelijos, kurios aprašo Kristaus gimimą ir kūdikystę, tampa galingu šaukliu pagarbinti naujai užgimusį Išganytoją. "Štai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tautai, kad šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas, kuris yra Kristus, Viešpats (Lk. 2:10-11). Kiekvienoje katalikų bažnyčioje matome prakartėlę, kuri vaizduoja Kristaus gimimą. Ką Luko ir Mato evangelijos aprašo žodžiu, tą patį prakartėlė išryškina matomais vaizdais. Visų tautų genijai jo garbei sukuria vis naujesnių kalėdinių giesmių, kurios padidina kalėdinį džiaugsmą. Tą dieną kiekvienas gali sakyti: Mano sieloj šiandien šventė.

Poetas V. Mykolaitis-Putinas taip puikiai išreiškia Kalėdų šventės nuotaiką:

"Iš reto žvaigždėta padange aukštai
Didingai prabilo Kalėdų varpai.
Ir girdi kiekvienas, kam liūdi širdis,
Kad užgimė Meilė, prašvito naktis.
Ir pavergė sielas džiaugsminga žinia, —
Sukniubo ant kelių varguolių minia,
Sutirpo šalti abejonių ledai,
Ir veržėsi guodžiančios maldos karštai. —
Pagautas didybės žiūri ir klausai,
Kaip muzika groja ir gieda balsai"

Sunkoka tuo pačiu metu derinti darbą ir atostogas, kaip man pasitaikė ši karta: kaip "Lito" verslo bendrovės pareigūnas turėjau dalyvauti tos organizacijos suvažiavime Marco saloje, Floridoje, o po savaitės net tris dienas atsėdėti St. Petersburg, Floridoje, vykusioje JAV LB Tarybos sesijoje. Iš dešimties dienų atostogų, penkios nuėjo žodžių žaidimui, kartais naudingam, kartais net visiškai beprasmingam. Užtat smagi buvo 1987 lapkričio 15-tos sekmadienio popietė, kai sesijai šiaip taip iš tų žodžių maratono išsikrapščius, susėdom į prabangų "Lito" bendrovės laivą St. Petersburgo prieklaukoje, kitoje gatvės pusėje nuo Dolphin viešbučio, kuriame bendruomenininkai tris dienas svarstė įvairius lietuvių išėivijos gyvenimo uždavinius ir ieškojo geriausių būdų jiems spręsti. Laivas, kažkodėl pavadintas "Blue Jacket" priklauso "Lito" bendrovei ir šią popietę atiduotas suplukusiems bendruomenininkams atsigavinti.

"Lito" organizacijos yachta "Blue Jacket".
The Litas yacht "Blue Jacket".

Sulipę į laivą radome bendrovės mielai mums patarnaujančius pareigūnus ir "Lito" bendrovės prezidentą Vytautą Vebeliūną. Prie jo ir prisikabinau.

Viena iš sudėtingos verslo organizacijos dalių, šalia kapitalo, yra žmonės bei aplinkybės. Norint susidaryti vaizdą apie "Lito" organizaciją, idomu ir būtina pirmiausia susipažinti su jos kūrėju Vytautu Vebeliūnu. Tai nėra lengvas uždavinys, nes kuo ilgiau su juo kalbiesi, tuo išsamesnis šio žmogaus pažinimas darosi sudėtingesnis. Ir taip "Blue Jacket" skrodžiant visiškai ramų vandenį, pokalbio metu atsiskleidžia jo charakterio bruožai. Mintys skrenda kažkur toli į praeitį, į tas vaikystės dienas, kai dar mažas būdamas Vytukas paliko Lietuvą ir, visiškai nuo jos netoli, Baltijos įlankoje prie Karaliaučiaus, bene pirmą kartą išvydo laivą "Lietuva". Toks savas tada atrodė jam šis laivas, lyg paskutinis savos tėvynės kampelis. Pokalbyje greitai prabėga Rytprūsiai

VERSLO IR LIETUVYBĖS KELIU

*Pokalbis su "Lito" bendrovės vadovu
Vytautu Vebeliūnu*

su žmonių bei arklių ilgais karavanais, praslenska Pomeranija, tremties gyvenimas Vokietijoje, stovyklos laikais mokslas gimnazijoje, gaisruose paliktos tėviškės prisiminimai. Pokalbyje prieiname ir prie "Lito" organizacijos. Čia — sunkiausi metai, svariausi išpūdžiai, kurie užsuka Vytautą pokalbiui apie lietuviams per mažai pažįstamą profesiją — verslą. Nenutrūkstama gija plaukia žodžiai ir laiko klausimams jau nebelieka.

Dar prieš verslo pradžią, pragyvenimo šaltinis buvo užtikrintas tarnyba. Vytautas Vebeliūnas, kaip mokesčių srities žinovas, dirbo oro linijų bendrovėse, ir uždarbiu skūstis nereikėjo. Tačiau nerami širdis veržėsi į verslą; kilo mintis kurti ką nors lietuviško verslo srityje.

Jam ir draugams 8,000 dol. sumetus, buvo įsteigta "Lito" korporacija, vadinama Litas Investing Co. Inc. Pradinė "Lito" veikla vystėsi tik kaip investavimo klubas, akcijų biržos (Stock Market) plotmėje. Vėliau dalis kapitalo buvo investuota į nekilnojamą turta Čikagos, bei New Yorko apylinkėse. Dėl to net jam pačiam teko vieniems metams uždaryti savo įstaigą New Yorke ir vykti į Čikagą gelbėti investuoto kapitalo. Tačiau žingsnis buvo teisingas — tam tikrais mainais buvo parduoti Čikagos viešbučiai ir investuota į daugiabučius pastatus Indianapolio mieste. 1970 metų pabaigoje Vytautas grįžo į New Yorką, kaip laimėtojas ir iš naujo pajudino "Lito" ūkinę veiklą New Yorke. Paklaustas ar jis turėjo ar norėjo uždaryti savo namų ir įstaigos duris New Yorke ir važiuoti į Čikagą, Vytautas paaiškino, kad anuo metu nedaug savo turto buvo į "Lita" idėjes, bet kitų žmonių sudėtas kapitalas reikalavo atydos, ir jis nenorėjo tų žmonių turto prarasti. Tas ir buvo priežastimi jo odisėjos į vakarus; kuri buvo labai sėkmingai atlikta. Tai gal būt buvo pirmas organizacijos "krikštas", kur "Litas", dar jaunas būdamas pasirodė gana igudęs. Šios organizacijos tikslas buvo ir dabar

"Lito" laive St. Petersburg, Florida, 1987 m. lapkričio 15 d. Iš kairės: Angelė Nelsienė, Vanda ir Vytautas Vebeliūnai, Bronius Nainys ir Romualdas Bublys.
Nuotrauka — V. Alksninio
On board the "Blue Jacket", owned by "Litas", St. Petersburg, Florida, November 15, 1987. From left: Angelė Nelsas, Vanda and Vytautas Vebeliūnas, Bronius Nainys, and Romualdas Bublys.

yra — sujungti visus lietuvius po vienu ūkišku stogu. Komerciniame žodyne visi nereiškia 100%; utopijos nesitikima, kad visų lietuvių pavardės nuo A iki Z atsirastų investuotojų sąrašė. Tai yra įmonė, kur mes galime investuoti savo kapitalą, duoti darbus saviems žmonėms, mokyti ir ugdyti personalą sąžiningų ir efektingų prekiaavimo metodų. Sukaupti jėgas, kapitalą, burti žmones, iš kurių išsivystytų grupė — tam tikra ekonominė bendruomenė, su kuria turėtų skaitytis ir kitataučiai.

“Lito” veikla daugiausia vyko nekilnojamo turto srityje; aprašyti kiekvieną transakciją būtų jau istorinės kronikos, bet ne šio straipsnio, uždavinys. Užtenka paminėti, kad jau 1980 metais, t. y., po 16 metų nuo “Lito” įsikūrimo, organizacija buvo stipriai išsišakojusi nekilnojamo turto srityje, tačiau jautė, kad, norint daugiau tautiečių įjungti, reikia — banko. Tam

“Lito” laive 1987 m. lapkričio 15 d. Bronius Nainys ir Vytautas Vebeliūnas.

Nuotrauka — V. Alksninio

Bronius Nainys and Vytautas Vebeliūnas on the boat owned by “Litas” on November 15, 1987.

“Lito” laive St. Petersburg, FL. Vytautas Vebeliūnas ir Vytautas Volertas, JAV LB krašto valdybos pirmininkas.

Vytautas Vebeliūnas and Vytautas Volertas, National President of the Lithuanian community of America, on board the boat owned by “Litas” in St. Petersburg, Florida.

tikslui buvo pasirinkti federalinių kredito unijų įstatai ir to paties Vebeliūno buvo įsteigta lietuvių kredito bendrovė “Kasa”, kuri yra visiškai nepriklausoma nuo “Lito” organizacijos — įkurta tikslu sutraukti savąjį lietuvišką kapitalą; tarnauti saviems žmonėms. Šiam bankui “Kasai” tvarkyti buvo sukviesti kiti žmonės, ne “Lito” tarnautojai, tik Vebeliūnas pasiliko vadovauti abiemis. “Kasos” vadovybę—direktorius, sudarė: dr. Ibsenas Skeivys, Algirdas Šilbajoris, Laima Lileikienė, Romas Kezys, Vytautas Alksninis, Aloyzas Balsys; atskiri komitetai sudaryti iš daug kitų lietuvių. Vytauto Vebeliūno vadovaujama organizacija atidarė lietuviams taupymo įstaigą. Visų nustebimui, ši organizacija išaugo į arti 70 milijonų dolerių santaupų centras.

“Lito” organizacija, įjungdama patarnavimo sritis, kaip kelionių biurą, dantų gydymo

centrą, importo-eksporto kontorą, kartu su nekilnojamu turto irgi siekia 60 mil. dol. turto (bruto).

Tų dviejų organizacijų spartus augimas atkreipė ne tik savųjų, bet taip pat ir valdžios dėmesį. Atsirado nežinia ko siekiančių žmonių, kurie nepagrįstais skundais valdžios dėmesį sustiprino ir prasidėjo beprasmiškai tyrinėjimai. Dalis narių išsigando ir pradėjo indėlius atsiimti.

Visi kaltinimai pasirodė nepagrįsti, visi buvo atšaukti. Iš tos painedavos “Lito” bendrovė išėjo sustiprėjusi ir dabar savo veiklą plečia, išeidama į viešą akcijų rinką American Stock Exchange. “Litas” savo veiklą plečia ir lietuviškoje visuomenėje; šaukiami suvažiavimai Marco saloje, Floridoje, kur didesnė programos pusė yra lietuviškai, remiama lietuvių spauda, organizacijos, kultūrinė bei Lietuvos laisvinimo veikla. “Lito” bei “Kasos” įstaigoms samdomi daugiausia lietuviai tarnautojai. Prieš pusantrų metų Čikagos pietvakariuose, Lemonto miestelyje, nupirktoje didžiulėje nuosavybėje

“Lito” apartamentiniai viešbučiai Marco Island, Floridoje.

The “Litas” apartments, Marco Island, Florida.

numatoma sudaryti geras sąlygas lietuviams kurti naujas gyvenvietes, o milžiniškos buvusios kunigų seminarijos patalpos bandomos paversti lietuviškos kultūros centru. Jau baigiama susitarti su JAV LB Lemonto apylinkės vadovybe dėl dalies tų patalpų naudojimo religiniams bei lituanistinio švietimo reikalams. Patalpose esančioje puošnioje koplyčioje kuriasi lietuvių katalikų misija, netoli jos — lituanistinė mokykla. Kitose pastato dalyse bus įruošti vyresnio amžiaus lietuviams nedideli butai, patalpos organizacijų veiklai, salė koncertams ir pokyliams, vieša valgykla, kavinė, o rūsiuose — patalpų kiek tik nori. Pradžiai jau matosi. Jau gyvena šiek tiek vyresnio amžiaus lietuvių, maitinamų skaniu lietuvišku maistu; viena tautinių šokių grupė ruošiasi būsimai tautinių šokių šventei; atsiradę, jaunos lietuvės vadovaujamas, gimnastikos klubas, kuriame mankština merginos ir moterys nuo 14 iki 70 metų amžiaus. Apie pastatą 14 akrų žemės sudaro galimybes lietuviškų kryžių sodeliui, paminklų aikštei, gėlių darželiams, o atokiau — teniso bei futbolo aikštėms, plaukymo baseinui ir kitiems reikalams. Aplinka apaugusi gražiais medžiais. Viskas lyg ir sukurta lietuvių tarpti, ypač kai ir pati "Lito" bendrovė numato sudaryti labai gundančias materialines sąlygas.

Šiuo metu "Lito" bendrovės investavimai į nekilnojamą turtą tęsiasi nuo šiaurinės New Yorko valstijos dalies iki pietinės Floridos; į vakarus — siekia Lemontą ir pradeda žiūrėti į Kaliforniją...

Taip bekalbant, kažkaip užmiršau paklausti apie tuos nelemtus iškundimus valdžiai, apie "Lito" bendrovės veiklą, nes Vebeliūno pasakojime kokios nors kaltinamosios minties nepastebėjau. Argi skundus rašiusieji taip ir neturėjo blogos valios?

Vytautas susimąstė ir lyg save analizuodamas kalbėjo: "Blogis ir gėris yra du skirtingi pasauliai; vienas — pozityvus, kitas — negatyvus. Šviesa ir tamsa irgi dvi skirtingos būtytės, bet štai laivui skrodžiant bangas ir saulei leidžiantis, matome šviesos ir tamsos derinį. Priešų negatyvią energiją reikia panaudoti taip, kaip laivas naudoja savo bures priešinga kryptimi vėjui pučiant. Žodžiu reikia pakinkyti pozityvus, bet reikia mokėti pakinkyti ir negatyvus. Pykčiui ir kerštui nėra prasmės eikvoti nei jėgų nei laiko. Pozityvus žmogus stengiasi pasimokyti iš nesėkmių ir nagrinėja, kodėl buvo padaryta klaida ar asmens, tarnautojų ar dalininkų atžvilgiu. Vytautas lyg ir suabejojo ar ištaigoje buvo pakankamai susiklausymo, ir gal, žmonės mažiausia prisidėjo prie organizacijos veiklos, daugiausia norėjo pasipelnymą. Tačiau jis vėl pabrėžia visišką pasitikėjimą žmogumi ir, padaręs klaidą, keičia kryptį ir su tuo pačiu entuziazmu darbą tęsia toliau.

"Kasos" kredito draugijos steigėjai. Iš kairės sėdi: Laima Lileikienė, Vytautas Vebeliūnas, Vytautas Alksninis. Stovi iš k.: dr. Ibsenas Skeivys, Algis Šilbajoris, Romas Kezys ir Aloyzas Balsys.

The founders of the "Kasa" Credit Union Association. Seated, from left: Laima Lileikis, Vytautas Vebeliūnas, Vytautas Alksninis. Standing, from left: Ibsenas Skeivys, Algis Šilbajoris, Romas Kezys, and Aloyzas Balsys.

"Lito" vice-prezidentas Vytautas Alksninis ir Vytautas Vebeliūnas
The vice-president of "Litas", Vytautas Alksninis, and president Vytautas Vebeliūnas.

"Lito" viešbutis Daytona Beach, Florida.

The "Litas" hotel in Daytona Beach, Florida.

Vytauto Vebeliūno tikslas nėra vien tik verslas; jam dar rūpi ir lietuvišbė-tautos likimas. Vebeliūnų giminės žmonių buvo ir Sibire, kentėjo ir nuo fašizmo. Jis pats atidžiai seka pasaulio politinį, ekonominį ir filosofinį keitimąsi; istorine nostalgija žiūri į įvairių valstybių sienas, bet taip pat žiūri ir į savo dabar okupuotą tautą. Lietuvių kilmės žmonės jam visi vienodi — ar jie kalba lietuviškai, ar ne. Nuo Pietų Afrikos iki Alaskos, kur jis bekeliaudamas buvo sutikęs lietuvių, pynė svajones sujungti juos į vieną stiprią ekonominių vieneta, kur galėtų klestėti lietuviška kultūra, menas bei tautinis susipratimas. Jo vizijoje — Lietuva, geografinė vieta prie Baltijos jūros, turi būti viso pasaulio lietuvių sostinė, visiems turi išlikti sava, ir lietuviškumas iš ten turi spinduliuoti į visą pasaulį.

“Lito” “Kalnų viešbutis”, Mt. Pleasant Lodge.
The “Litas” Mountain Lodge in Mount Pleasant, Florida.

Vebeliūnas su šešiais vaikais, dviem žentais ir trim anūkais.
V. Vebeliūnas with his 6 children, 2 sons-in-law, and 3 grandchildren.

Vanda Vebeliūnienė

Vanda Vebeliūnas

Vytautas Vebeliūnas savo namų koplyčioje.

Vytautas Vebeliūnas in the chapel in his home.

Pradėjo gaubti vakaro tamsa. “Blue Jacket” prisišliėjo prie krantinės ir dėkodami už trejetos valandų malonaus pasisvečiavimo bendruomenininkai ir kiti svečiai pamažu skirstėsi.

Krantine, baltu limuzinu nuvažiavo ir “Lito” prezidentas, šios trumpos kelionės šeimininkas Vytautas Vebeliūnas.

Nejučiomis kilo mintys — ar negeriau būtų pavydo atsikratyti, šlietis prie to sėkmingo verslo, nepaisant retkarčiais pasitaikančių paslydimų, kurių nei vienas verslas neišvengė, — ir neišvengs. Gi šis verslas — lietuviškas, vadovaujamas lietuviškos šeimos, kurioje išaugo šeši puikiai lietuviškai kalbą vaikai, kurie toliau tęs šį darbą.

Šiame pokalbyje pajutau Vytauto Vebeliūno entuziazmą ir tikėjimą šviesiu ir giedriu rytojumi, be jokio pesimizmo šešėlio. Tokiom pačiom nuotaikom gyvena ir jo žmona Vanda, šalia verslo problemų dar besirūpinanti gausios šeimos auklėjimu ir... tenisu. Įdomu, kai šešių vaikų motina ir jau močiutė, laimi prieš septyniolikametes...

Verta paminėti ir Vebeliūno talkininkus, dalininkus ir draugus, kurie, nepaisydami ekonominių svyravimų, biržos akcijų svyravimų ir vidinių sukrėtimų, visada pasiliko ištikimi V. Vebeliūnui ir jo vedamai verslo įstaigai.

Pokalbį surašė — Bronius Nainys

DIEVO MOTINOS LOPŠINĖ

...Tyliau, tyliau, naktie, dvelkimą švelnų
Nešk čia pro palmių miegančius lapus,
Ir vėjas tenepūs čia nuo Libano kalno,
Ir ant Jordano te rasa lig ryto bus.

Tyliau, tyliau giedokit, serafimai,
Ir žvaigždės, jūs, plazdenkite tyliau, —
Ir aš be atdūσιο prie Jo, prie mano džiaugsmo rymau,
Kol rytmečio šviesi žara žerėt ims pagaliau.

Po nuodėmės Adomo ir po Kaino
Te savo sėklos pragaras daugiau nesės,
Tegul tyloj viena šventa naktis praeina,
Te Jis prieš pirmą savo žemės dieną pailsės.

Sustokit, vandenys, upeliuose Jordano,
Gelboės šaltos versmės, neišduokit jų,
Ir jūs, kur Ezdreliono lygumose bandą ganot,
Tyliau ten šūkaukit paklydusias avis... Ir jūs,

Tyliau, tyliau giedokit, serafimai,
Ir žvaigždės, jūs, plazdenkite tyliau, —
Ir aš be atdūσιο prie Jo, prie mano džiaugsmo rymau,
Kol rytmečio šviesi žara žerėt ims pagaliau.

Balsai nutilkite Baalo ir Elijo,
Ir tau, Saliamono vėlė, gana raudų,
Sveika, viršukalne Ermono, tu leliją
Išugdžius mano Jėzaus, mano Viešpaties vardu...

Nežadinkite kūdikio, teilsis po kelionės.
“Išganymo!..” — nešaukit pasmerkti.
Jūs alkanieji, neraudokit: “Duonos!..”
“Stebūklo!..” jūs nemelskit, fariziejai papirkti.

Vadai, nešaukit — “Keršto!..”,
“Laisvės...” — pavergtieji,
“Mums — pergalės, o jiems — mirties!” — kariai,
Ir tu be reikalo, ir tu, parpuolus Galilėja,
Be atgailos be reikalo pakilsianti tarei.

Nežadink meilės Jo, šventasis Asižietis,
Ateis diena, ir ji pabus, ji naktį saule švies!
Tu nieiškok manęs, šventoji Bernadeta,
Ir tu, don Bosko, nevadink Jo, dar nekviesk...

Betliejus
Bethlehem

Piešė P. Jurkus
by P. Jurkus

Tepailsės Jo mažos kojos po kelionės,
Po tiekos amžių, tiek juodų, sunkių dienų...
Nešaukit jūs, aukšti kalnai Ermono,
Mažos širdies nežadinkit iš dangišku sapnų

Tyliau, tyliau... tyliau giedokit serafimai,
Ir, žvaigždės, jūs plazdenkite iš tolo ir tyliau, —
Ir aš be atdūσιο prie Jo, prie mano džiaugsmo rymau,
Kol rytmečio šviesi žara išauš, kol pagaliau...

Ber Bernadeta

Skaisčios Kalėdos

Ištrauka iš romano "Daigynas", kuris spausdinamas "Drauge".

Alė Rūta

A, Kalėdos! Iš tikro, dar tiktai Kūčios... Tyliai uždarysiu duris. Tegu Lori pamiega, tegu ilsisi namiškiai. Tai tik aš-ankstyvas žvėrelis! Paslankiosiu, su žvirbliais patrepinėsiu išmintame kieme, taku nušokuosiu pire Gylio. Jau dangus ten rausta saulėtekiu, nors medžiai tebesnaudžia tamsoj... Tylu, tylu. Va, nuo kadugio pakyla sniegenos, čirškia perskridusios namo stogą; gal uogų prilesė, kad tokios linksmos? Neškit sau, neškit juodus kuodelius! Žvirbliai dar, matyt, miega, kaip ir mano namiškiai...

O kas čia rieda pro medžius? — Tetervinas! Jau ne margas, o baltas: prie žiemužės prisitaikęs. Tik juoda uodega ant sniego šmėsuoja... Na, nebijok, nebijok! anais metais buvai kojelę nusilaužęs, pagydziau, atsimeni? Na, mes draugai, nebijok! Suprantu, su žmogum juokų nėra; o jei dar šautuvą turi...

Nuo laiptelių sniegas nukastas: tai Aleksas, rūpestingas žmogus.

Gerai, kad laiptelius išitaisiau. Kartą užplūdo Tėtuko prisiminimas, toksai geras ir drauge gailus pasiilgimas... Ir ėmiau atliekamam laikui darbuotis. Lori negalėjo atsistebėti, kad aš taip staiga prie fizinio darbo... Ir padariau! Po truputį, kaimynas padėjo... Tėtukas pasididžiutų: Johnny — ne koks lepšis! O gražu dabar, kai vasarą už tvorelės, apie laiptus gėlės žydi, švaru, patogiu... Kaip Tėtuko, būdavo, apie namus: visur tvarka, vis jo protu, jo rankom apžiūrėta, papuošta...

Ak, jau ir uždunsu! Tie keli laiptai, slidoki, nors sniegas ir nuvalytas... Ir vėjas aštrus ir veidą. Apsigrežiu vėl, kur sniegenos buvo pakilę. O kas ten — namų pašalėj? A, eglaitė guli. Tai Aleksas, matyt, nukirto, kaip buvo žadėjęs. Taigi, Kūčios, jau laikas puošti... Moterys būtų anksčiau išinešusios, apkabinėjusios žaisliukais, bet Atvažiuos vaikai, tegu jie...

Pasistatau šiltą apikaklę ir vėl gurgždinu sniegą taku... Žvėrelis — švyst skersai! Tik sumirga šviesiai, juodos uodegos galiukas nuvingiuoja... Nuo skardžiaus atrieda ir, peršokęs taką, jau dingsta krūmuose. Tai gal mūsų draugas šermuonėlis... Geras, gauda žiurkes, tegu sau gyvena po medžių šaknimis. Daug jų Girelėj priviso, nes draugų su šautuvais čia mažai...

Va, jau švinta. O už ežeriuko padangė rausva, nors ir pro debesis. Ten — Lietuva, kur saulelė teka! Taip sakydavo tėvai, senelis... Ten — Lietuva. Ji visada mūsų mintyse. Gal ne visada, bet per šventes — tikrai.

O, Kūčios! Taigi — šiandien. Motina, kai buvo jaunesnė, vis pati pritaisydavo Kūčių valgių. Ji iš savo motinos išmoko. O senelė, žinoma, iš Lietuvos tą paprotį atsivežė. Gražus

paprotys! Kuo skiriasi Amerikoj Kalėdų išvakarės nuo kitų švenčių? Nuo Padėkos dienos, nuo Liepos 4-tosios šventės, nuo Velykų? Kumpis, kalakutas, pyragai ir gėrimai... Skanu, sotu. Aš mėgstu skanius valgius. Bet jokia puota-ne tas, kaip lietuviškos Kūčios! Amerikos katalikai neturi tokių gražių tradicijų. Maldos ir bažnyčia — dar ne viskas! yra dar nuotaika, religinė nuotaika, kuri primena ir tautos specifinius papročius, senelių ir prosenelių kartojamą ritualą... Aš gerai ir nežinau, iš kur tai... Bet nuo vaikystės regėjau iš tėvų, dabar juos mama prisimena, lietuvių laikraščiai rašo, gražu, — kažkas bendra ir šventa... Net Lori prie to jau priprato, respektuoja, nors ji — Amerikos katalikė; lenkiškų papročių neprisimena, jos motinai taip anksti mirus...

Rausvumas po debesių plinta, darosi šviesiau. Bet nuo ežero papučia žvarbus vėjas. Apsisuku atgal ir kitu taku, pro apsnigtą pavėsinę, žengiu įkalniui. Sniegas čia nėra žmonių sumintas; einu treskindamas suledėjusį paviršių, palikdamas savo batų išmieras... Čia matau voverę, žvirblių ir startų išrašinėtas pėdeles, dar kokių žvėrelių... Girelė gyva, mano Girelėj — ne vien aš, ne vien Tepliušiai, šeiminkai... Bėgioja, zuja per dienas įvairiopa gyvybė; perbėga sniegu, ne vien po krūmais ir kelmais alsuoja laukia pavasario. Įpūškčiu į kalnelį, atvira burna alsuodamas, leisdamas garų kamuolius. Matyt, aptukau, kad taip sunku kopti. Ir atsiveria balta balta aikštelė, o už jos ir šonuose — melsva žalių eglaičių, pušaičių siena, apdrabstyta sniego klodeliais. Aš mėgstu medžius, aš juos myliu! Visi meilūs ir gražūs. Viršūnėlės šauna į pilką dangų, arba pakalnėj — laižo švarų, baltą sniegą... Taip matosi iš tolo. O šakelės, žemyn ilgėjančios ir truputį riestos, mirga snieguotos žemės fone, juoduoja tolumoj — susiliedamos... Prie upelio sniegas susivartęs, vietomis pajuodęs. Ne, taip toli neisiu! Jau ir taip sušilau, uždusau: Lori ir bars, kad nesisaugau, paskui kosiu... Ji, žinoma, rūpinasi. Gera žmona ir įkyri, kaip dauguma moterų.

Et, ką čia kalbėti! Tik taip sau vienas padūmoju...

O, skaisči Kūčių diena! Kaip atsiminimai, kaip brangių žmonių veidai, kurie iš praeities, iš tolumų priartėja... Gal ir už tai mėgstu šventes, myliu Kalėdas. Nieko dabar ypatingo nebebus, bet... Trumpam lyg atgauni praeitį Kalėdų džiaugsmo viziją, susikoncentravusią daugelio metų pasikartojime... Panašu į pačią Kalėdų esmę — Kristaus gimimą. Dieviškas džiaugsmas, žmogiški malonumai... Gloria in excelsis! Ir mūsų širdyse...

Netoli namų juoduoja žmogus. Tai, žinoma, Aleksas! Dar labiau nuvalo takus? Ne, kastuvo rankoj neturi. Taigi, eglaitę stato! Kerta kirviu, matyt, medeliui įstatyt kryžavonę... Šiandien ją puošime, kai tik vaikučiai, kiti svečiai atvažiuos.

Prieinu arčiau, Aleksas atsigrežia:

—Labą rytą, daktare!

— Kaip sveikas ši rytą, Aleksai? O mane — dar oficialiai? Sakiau, kad mano vardas — John.

Jis geraširdiškai šypsos. Lyg kiek susigėdęs... Gražus vyras! Tamsaus gymio, aukštas ir lieknas, juodi plaukai vis ant akių užkrite.

— Ar jau nešt į vidų? — Rodo įstatytą į sukryžiuotus du pleištus eglę.

— Neškim! Galiu padėt?

— Nereikia, daktare John...

— Atvažiuos kiti iš Chicago, tai papuošim... Mes prie senelio vis Kūčiose puošdavom... Boy, kiek tada būdavo džiaugsmo! Pasipešdavom su seseria, kas koki žaisliuką... Bet buvo taip dar gražiau! Senelis vis mane užstodavo...

— Jūs taip dažnai jį minite. Buvot geri draugai, tur būt?

— O, taip! Jis buvo geriausias mano draugas — iki pat jo mirties... Jau virš dvidešimt metų, kaip nėra, o atsimenu, lyg būtų gyvas...

— Suprantu... — Nežymiai atsidūsta Aleksas.

Gal ir jis prisimena tėvus, ar ką kitą Lietuvoj? Man jis patinka: daug apie save nekalba, o atidžiai kitų išklauso.

— Kur taip ilgai buvai, mielas? Ir pusryčiai atšals! — Pravėrusi duris kalba Lori.

Ji perdaug manimi rūpinasi. Žinoma, ji viską čia tvarko! Namus, ūki, pacientus, mane... O ką daryt, jei ir nepatinka? Visos žmonos, tur būt, taip tvarko...

Vladzė prikepusi blynelių. Gerai. Aš juos mėgstu. Ir duoda juos man su spirgučiais... Atsimenu, senelė, ar net mama — nei iš tolo lašinukų Kūčiose! Jokios mėsos, jokio pieno... Vladzė — tikra davatka, bet ji tų papročių, Kūčių pasniko nežino. Kai kada aš pats prisilaikau, joms nieko nesakydamas.

Keičiasi laikai, keičiasi papročiai!

Po pusryčių dar atsiranda pora pacientų. Ir ką darysi? Reikia žmonėms padėt. Toks mano gyvenimas, tokia gydytojo dalis. Nėra — tai nėra, ir aš nesijaudinu dėl uždarbio. Bet jei žmogui reikia, kaip dabar: moteris virtuvėj nusiplikino ranką, o kitas — peršalęs kosi ir kosi, beveik dunsu... Reikia duot vaistų, kad per Kalėdas nekentėtų...

"Būk daktaru, padėk žmonėms, — visiems, visiems..." — Atskamba iš laiko tolybių žodžiai.

O, prisiminimai! Jūs niekad nepaliekat, sugrižtat ypač šventėse.

Lori jau suneša visus žaislus į kambarį, kur stovi žalioji eglė. Graži, puikuolė! Aukšta "kilnioji pušis", turtinga šakomis. Aleksas išrinko. Jis moka — apie medžius; keletą nusiuntė mūsų draugams į Čikagą — vietoj dovanų! Net juokiasi: juk tai beveik biznis! Ne, jis neparduoda, nors kažkas prašė. Be mano sutikimo jis negalys; o Lori jau ir kalba apie eglaičių biznį. Aleksas, girdi, moka prižūrėt; mokės ir auginti... A, tesizino! Jeigu kas tuo pasidžiaugs...

Va, jau ir pribūva! Įsuka į kiemą Algio mašina... Nauja. Girdi, išsimokės, jei pradžiai paskolinsiu... Daviau, kaip gi ne? Dirba, stengiasi.

Ir vaikučiai, ir mamą atvežė. Tai gerai, būsim didelė šeima. Tegu mamė padiriguos apie Kūčių valgius, nors Lori tada tik dūsaus... Bet ji seniausia, geriau žino papročius, ir tegu bus viršus!

(Lyg aš turėčiau valią prie moterų, jų reikalų? Tiktai stebiu... Bet motina vis laimi!)

Eisiu paieškoti šieno — Kūčių stalui. Sandėliuky, rodos, yra nuo pernai metų. Bet pirma...

— Sveiki, sveiki!

Jie ritasi iš mašinos: vaikai, Giedrė — pirma; išlipęs Algis jiems padeda. Prieinu, paduodu ranką motinai, kuri sunkiai, susilenkusi spraudžiasi iš galinės sėdynės, viena ranka prilaikydama nemažą kepurę ant galvos. Tepliušienė, mano mamė! Dar vis apsirėdžiusi pagal madą, ir pirštines — ne kumštines, odinės, kad ir su kailiuku viduje... Ji save prisižiūri: ir sveikatos ir gražumo...

— Mamyte, ar eisim čiuožt ant ežero? — Irutė jau apie malonumus.

— Pasisveikink pirma su dėde! O čiuožti — jokiū būdu! Gal dar ledas netvirtas... — Giedrė rūpinasi, mane apkabindama ir pristumdama artyn mergyte.

Su Algiu pasispaudžiam rankas; jis neša greit berniuką į vidų, saugo nuo šalčio. Mama įsikabina man už parankės ir krypuodama, slidinėdama eina iš lėto. Ji man tik patapšnoja petį, pirštine mano ranką paglosto... Ji nelinkusi bučiuotis ar apsikabint, kaip tie — iš Europos. Tėvas būdavo man visada šaltas, o mamė pasikeitė po Julytės mirties; dukters tragedija labai ją sukrėtė.

— Eikit, sušilsit, palančiuosit, o tada medį aptaisysim. Šeimininkės laukia. — Aš sau kalbu, visus lyg paskubėti ragindamas, lyg po kelionės vargo juos linksmindamas. O jie gal net negirdi, nes kalbų — visa simfonija, nors nederinama.

— Irute, paimk iš mašinos savo lėlę! Ir jai šalta... — Giedrė.

— Mama, imk vaiką! Skara nusmuko, kojytė nuoga... — Algis.

— Kur pametėt batuką? Algi, žiūrėk ką darai! Apsižiūrėk! Va, pametėt sušlapinot batuką! Ir kojinytė... — Puldinėja Giedrė.

— Dėl niekų nesibarkit! Vaikas gal įmigo, pabus, tai verks... — Mano mamė irgi nauja Martišiūnų šeima rūpinasi.

— O aš noriu ant ežero, mamyte! Aš labai noriu čiuožt! A, tėveli? Ar mes eisim? Aš su tavim noriu... — Irutė.

— Sakiau, kad ne! Ar girdėjai? — Giedrė.

— Bet aš noriu... — Jau verkšlena Irutė.

— Kas naujo, kaip gyvenat, pone daktare Jonai? — Algis man vis prideda titulą.

— Gerai gyvenam, sveiki. O kaip jūs, pone inžinieriau?

— Tai dabar! Giminės, pusbroliai, o vis "ponai"... — Mama jau nekantrauja.

— Ai, kaip gražu! Žiūrėk, mamyte, kiek apsnigtų medžių! Paukštis nuo šakos skrido, o sniegas — brrr, tik ne man ant galvos! — Irutė jau linksma, užmiršusi čiuožimą.

— Labas, labas! — Duryse Lori. Ji gerai ta žodį ištaria lietuviškai.

— Labas, ponია Lori! Irut, padaryk kniksiuką dėdienei Lori, pasisveikink...

— Kad aš su botais...

— Tai kas? Na, padaryk! Kaip mokiau...

— Nereikia! Su Irute mes — draugės, nereikia... — Lori juokiasi, bučiuoja mergytei į kepurėta galvą.

Giedrė apkabina mano žmoną, kelis kartus garsiai ją pabučiuoja.

Aš atsimenu šieną. Kai Lori padeda mamai nusirengti, kai Martišiūnai tvarko vaikus, sveikinas su "teta Vladze", aš pasitraukiu ir pro virtuvę žengiu link sandėliuko. Tai man gera proga nuo to šurmulio atitokti. Nepripratęs prie vaikų, nei prie tų šeimyninių sentimentų... Mes su Lori gyvename ramiai ir... šaltai. Nauji mūsų giminės, regis, net kaista, net garuoja nuo tų mažybinių vardelių, nuo komplimentų, atvirai rodomos meilės. O kartais žodžiuojasi, piktus žvilgsnius mėto... Ne visada juos suprantu.

Beieškodamas šieno užtinku rogutes. Tai bus džiaugsmo vaikams! Jau renku minty žodžius, kaip įtikinti Giedrę, kad leistų juos...

— Ne, ne, ne! Daktare, ką jūs... Ne! Dar ledas ilūš...

— Ponia Giedre, — sakau, — tai tik nuo kalnelio! Nebūtinai ant Gylio.

Ji susijuokia, kad aš vadinu ją "ponia". Kiek kartų ji mane tikino ir vis neitinkina... Girdi, pusbrolio žmona — tai brolienė! O man, rodos, ji ne giminė ir tiek! Algis — kas kita. Jis parašė ilgą laišką po karo, išsiaiškinom giminystę, tai jam pirmiausiai ir užpildžiau dokumentus — atvažiuoti. Tik užtruko dar dėl jo mokslų. Vokietijoje negaišino žmogus laiko, mokėsi, gavo daktaro laipsnį iš inžinerijos.

Nugalim poniją Giedrę! Kai Rimutis numinga, kai visi truputį užkandam, vaikai šiltai aprenjami, ir su Algiu išsivedam juos ant kalnelio. Irutė pati užtraukia rogeles. Algis atsisėda, ant kelių apglėbia abu vaikus ir... Aš pastumiu... Nušvilpia pakalnėn, išvirsta, Irutės juokas, klegesys, nors Rimutis patempia lūpą išsigandes... Vėliau vaikai pripranta. Leidžiasi pakalnėn vieni du, leidžiasi Irutė, iki sniege išsivolioja, sudrėksta. Siūlo ir man Algis — sėstis, bet aš per storas, nenoriu sulaužyt rogučių. Niekad nepripratau prie sporto, ar panašių pramogų...

Giedrė, žinoma, apibara mus, kad vaikus sniege išviliojom, dar peršalsia...

— Abu daktarai, ir abu tokie neprotingi! — Ji lengvai graso mums pirštu.

Ji girksnoja konjaką iš mažo stiklelio, — dėl sušilimo, — taip ji sako.

Aleksas gal nebuvo ir atsisėdęs; jis tuoj išei-na — tvarkytis apie mūsų ūkelį. Tai darbštus žmogus.

Irutė vėl nori valgyt. Guvi, apsukri mergytė. Jau ji prisitaiko virtuvėj — prie mano motinos, kurią ji vadina "ponia Tepliušiene"; neva, jai padeda. O kai gauna skanesnį kasnį, tai ir dingsta... Ir aš virtuvėj pasimaišau, nes ir aš valgas, — gėda prisipažinti... Ko stebėtis iš vaikų? Ten prie vieno, prie kito vaikšto ir mažasis Rimukas. Gražus kūdikis! Abu vaikai geltonplaukiai, mėlynakiai lietuviukai. Jie visi gražūs — iš Lietuvos...

Pavalginėje supuolam eglutės puošti! Man regis, mano motina paragina. Vaikai aplink ją sukinėjasi, prašo parodyt riestainius ir tešlainius, klausia — kur žaislai; jie dideli angelą atsivežę, mamytė nupirko... O ta jų mamytė virtuvėj tik šildosi, su Aleksu plepa, su Vladze, o su savo vyru — pasiginčija... Aš praeinu pro šalį, Lori klausia, ar gerai jaučiuosi, išeinu laukan, snyguriuoja, šaltis atlyžęs, įkvepiu keliskart giliai, grįžta šventiški prisiminimai, melancholija... Ir aš neramus, kaip vaikai, ir gal užtat juos atjaučiu... Pamoju ranka Irutei, atkrypuoja ir broliukas, mes išverčiam visą žaislų dėžę ant grindų ir po vieną, po vieną pradadam kabinti ant medelio. O, tada sukrunta ir Giedrė! Jau nurodinėja vaikams. Vladzė tik stebisi, išsprendus į šonus; Lori tyliai glosto Irutės galvą, kuri papučia lūpas, nes mamytė liepia kitaip... Aš atsistoju ant kėdės ir užkabinu jų atsivežtą angelą į pačią eglės viršūnę. Dabar mūsų medelis lyg išauga ir pastorėja: žaisliukų, žvakelių, bumbulų, karpytų popierinių vainikų... Riestainių, keptų meškiukų, paukštelių... Lori atneša raudonų obuoliukų išsaugotų nuo rudens...

Ir Lori pirmutinė ima krauti po medeliu suvyniotas dovanas. Atneša keletą dėželių ir Algis, nors Giedrė protestuoja:

— Vėliau, vėliau! Ką tu... Dovanos — tik po bažnyčios...

Šeimyniniai ginčai. O mamė vis darbuojasi virtuvėj; sako, šližikų nebuvo iškepta, o kaip be jų Kūčios?

Apie trečią po pietų įdarda ir Povilaitis. Tuo laiku Vladislava eina malkų, tai ir jis — paskui ją. Visada kūru ugniavietei pasirūpina Aleksas, bet, man regis, Vladziunė mėgsta greta Alekso... Užtat skubėjo ten, kur manė jį rasianti... Ieško mergina, ieško, o vis nevyksta. Kad ir Aleksas žymiai jaunesnis, bet ji bando savo laimę...

Štai ir Ievutė! Mane pasveikina rankos mostelėjimu, šūktelia po žodelį kitiems ir jau šliejasi prie to vargšo mūsų Alekso... Užtat Vladzė jos pakęsti negali! O vaikinui net per daug; ir Giedrė ten, visos kalbina, už rankos siekia... Bet jisai nepaiso moteriškų! Jei nebeturi darbo, eina pas Lori ir klausia, ką jam dabar daryt... Ir vis atsiranda; Lori išgelbsti jį nuo admiratorių...

Matau Tony Povilaitis neša glėbį malkų į vidų, su Vladislava šnekučiuodamas. Uždegs ugnį židiny, tai gerai... Šventėms reikia jaukumo! Ir aš jau atsipučiu: daugiau pacientų šiandien nebesimato, nors telefonu dar pora prašė patarimų. O ką darys? Sergančiam ir šventėse skauda. Daktarui, Kalėdos ne Kalėdos, jų sveikata rūpi.

Pavyksta man išvilioti Ievutę į vidų; o tai norėjo su Aleksu eiti prie Gylio, iškratyt iš bučiaus žuvų, eiti prie upelės... Dar įkris į eketę! Mergaitė visur landi, pati — kaip žuvis...

Ugnelė jau uždegta. Kiek padūmavę, pradžioj — vis taip, nes žemi debesys, snieguolės kiek lekioja... Gal išsigiedrys į vakarą, geriau kamine trauks.

Vaikai dar krykštuoja apie eglutę. Keičia žaisliukų vietas, derina. Ievutė prie jų prisideda, ima vadovauti, subara, tai juokiasi, pati blaško puošmenas, po medžiu prišiukšlina...

— Na, na! Jau laikas apsitvarkyti! Geriau

visas šiukšlytes iš po medelio surinkit! Ievute, ne žaisk su vaikučiais, o juos tvarkyk, kambari sutvarkyt, tuoj bus ir Kūčios... — Giedrė nurodinėja, kartais ir vyrą subara, kad vaikų neprižiūrįs...

O ji kažkodėl nebe virtuvėj, o čia — prie eglės; išeina per duris, vėl grįžta, tai pro langą dairosi, tarytum ko lauktų...

Tony su Algiu pradeda šnekučiuotis. Algis Martišiūnas mėgsta ginčą:

— O kas nustatė, pagal visas legendas ir istorijas, kad būtent gruodžio 25-tą yra Kalėdos, kad Kūčios, va, kaip šiandien?

— Šimts žino! Aš irgi klausčiau to paties: koks istorikas, koks religininkas tai sugalvojo? — Atsiliepia Povilaitis.

— Klausyk, ponai! Absurdiškos jūsų abejonės! Mes tikim, kad gimė Kristus, ar ne? Kaip tik šiuo metu! Šventas raštas, legendos... — Giedrė jaudinasi, pikta į savo vyrą žiūri.

— O kam eglutės? Kodėl jas kerta, puošia? Ką tai turi bendro su Kristaus gimimu? — Tony klausia rimtai, o Algis tik šypsos.

— Aš skaičiau, — greit atsiliepia Giedrė, — legendos apie Kalėdų medelį — jau nuo dvylikto šimtmečio. Ką turi bendro su religija?.. Daug bendro!..

— O ką religija turi bendro su gyvenimu? — Erzinančiai išterpia Algis.

— Amerikoj pradėta Kalėdų medeliai puošti nuo devyniolikto šimtmečio, — išterpiu ir aš, — tur būt, sekant vokiečių papročius...

— Vargšai Amerikos miškai! Girdi, apie Kalėdas iškertama arti dešimties milijonų medelių! — Matyt irgi skaitęs laikraštį, tvirtina Algis.

— Brolau, nesirūpink, — atsiliepiu, — negi vienoj vietoj iškapoja? Visoj Amerikoj tiek išparduoda; ir geras biznes!

Algis kažkodėl purto galvą, ir aš jam dar sakau:

— Jei užsiimtum, gal iš eglaičių biznio daugiau uždirbtum, negu iš savo inžinerijos mokslų!

— Argi, mielas, ir tu apie biznį? — Nugirdusi Lori garsiai susijuokia.

— Aš tik taip kalbu! Ką žinau... — Man vis nejauku ir nepatinka, kada Lori prie kitų nori pabrėžt mano nepraktiškumą.

Ir dabar ji, lyg niekur nieko, aptvarko išmėtytus aplink medelį daiktus ir toliau kalba:

— Mano vyras — ne, jis nieko nežino apie šį, ar kitą biznį, pelną. Bet Aleksas — taip! Su juo kalbėjom apie eglaičių daiginimą ir pardavimą; ir aš manau, kad jis čia tą verslą pradės... — Ji šypteli į mane: — Žinoma, su tavo leidimu, mielas.

A, bent tiek! Ji pripažįsta mano autoritetą. Ji, neva, manęs klausia, o viską apie ūkį tvarko pati.

Ir vėl atsimenu, kad šventas vakaras, kad negalima ginčytis. Taika, ramybė — Kalėdose.

Tegu jie daro ką nori. Kaip Tėtukas sakydavo: tegu atsiils, tegu atsivalgo... Jis pagailėdavo naujai atvažiavusių, — aš dar atsimenu. Nestumdavo tuoj į darbus, ne pirmą, antrą dieną; nors pats nepraleisdavo veltui nė vienos valadnos, ne tik dienos. Vis dirbdavo, krutėdavo, taip iki mirties.

Žinau! Aleksas visur sumanus. Mūsų namuose geriausias darbininkas. Atvažiavo aną

rudenį ir suspėjo dabar visa pertvarkyti. Išdažė namo sienas, sutaisė griuvantį sandėliuką, iškasė griovelius, kur tik reikia vandeniui nubėgti, apkarpė sodo medžius, rožes, sukasė lysves, parūpino malkų ir prakurų. Ne tik sau gražų medelį anoms ir šioms Kalėdoms išrinko, o nusiuntė ir mūsų draugams į Čikagą. Lori sako, kad jam supratingieji duoda po koki dolerį, kiti — ir daugiau... Tegu! Jam reikia pradžia gyvenimo — Amerikoj. Ar man gaila Girelės eglaičių ir pušaičių? Auga, perauga, apgriūva senais medžiais, pūva... Žmonos tėvas neprižiūrėjo; nei jam, nei man laiko tam nebuvo. Daktaras ne bizniui, ne žemės ar miško darbams. Gamta mums — tik pasidžiaugti.

Aleksas, nors mums ir ne giminė, pati Lori sako, — mums kaip Dievo dovana! O jis dėkoja mums. Reikia padėti savam ir svetimam, jei tik pasitaiko ant tavo tako...

Jau renkamės Kūčių vakarienės. Girdžiu padrikas šnektas:

— Vis prisimenam Lietuvą! — Giedrė.

— Taip ilgu Lietuvos būdavo pirmomis dienomis, taip ilgu, kad, būdavo, nei nepamatau, kaip išvalgau visus saldinius iš vazelės...

— Jūs prie saldumynų, ponai Giedrė, o aš greičiau prie šnapso... Ir ne iš Lietuvos pasiilgimo, o iš džiaugsmo, kad jau Amerikoj... — Negali suprast, ar Tony juokauja, ar teisybę sako.

Ievutė — graži jo duktė. Jauna, gal tik penkiolikos ar šešiolikos, bet — jau suaugus merga... Kaip ji moka prie Alekso! Tai už rankos paima, tai prisiglaudžia...

Mano motinė... Jau nuvargusi toj virtuvėj.

— Ja, iš "Margučio" daug džiaugsmo mums! Kad pliekia polkas!.. — Povilaitis vis geros nuotaikos; nors kartais į Ievutę pikta pažvairuoja.

Ko jis nori? Obuolys nuo medžio netoli krenta... Sako, jis čia jau kitą moterį turi, nors žmona tenai vargsta, o ir duktė laiko negaišina... Gaudosi bernelių, tik stebėkis!

Tai vis iš mano motinos ateina žinios. Ji per daug tų naujųjų negiria. Padeda, globia atvažiavusius, šelpia, bet ir pakritikuoja. Sako, išpuikę, sako, — kitokie negu mes ir mūsų tėvai...

Lori jau ragina visus prie stalo. Matau, Vladzė taikstosi būti arčiau Povilaičio. Tai — naujiena! Ir nemėgsta jo, purkštauja, nesikalba, ir vėl akį užmeta... Ji labai norėtų ištekėti! Va, jos teta Tepliušienė ir pataiko: stumia sėstis drauge. Povilaitis net už parankės Vladzė paima, vis juokauja... Žmona jau man moja, kad užimčiau vietą gale stalo.

Susėdame. Akimis apmetu: vienuolika. Jei dar vienas, tai būtume — kaip dvylika apaštalu... Nors vienas ant mamytės kelių jau snaudžia. Nuvargo Rimukas, besivažinėdamas, medelį bepuošdamas.

Aš palenkiu galvą maldai. Visi persižegnoja, išskyrus mano pusbroli Algį. Nemaniau, kad toks! O gal dėl savo didelių mokslų — mandrauja?

Nieko neužsimenu. Tegu būna — ramybė.

Sukalbu maldą angliškai, nes lietuviškos — jokios nebemoku. Žmona, Vladzė ir motina užbaigia — amen.

Giedrė švelniai išterpia:

— Daktare Jonai, aš — lietuviškai maldą, — ar galima?

Linkteliu galva. Motina šypsos. Giedrė virpančiu balsu kalba:

— Dieve gerasis, padėk Lietuvai! Kad kitoms Kūčioms galėtume sugrįžti... Šių Švenčių metu mes širdyse su visais pasilikusiais: tėvais, sesutėm ir broliais. Dieve, būk gailingas mums ir mūsų artimiesiems — gyviems ir mirusiems. Tėve mūsų...

Ašaringu balsu ji sukalba maldą, beveik visi ištaria "amen" ir persižegnojame. Išskyrus Algį... Žmona pikta į jį pasižiūri.

Aš paimu šventą plotkelę ir paduodu motinai, kad ji visiems padalintų. Ir prasideda linkėjimai. Siekiamės pro vienas kitą, siūlom laužti:

— Sveikatos!

— Linkiu džiaugsmo per visus metus!

— Kad bolševikai būtų išvaryti iš Lietuvos!

— Kad į tėviškę greit sugrįžtume...

— Lietuvai laisvės!

Aš išžiūriu į sujaudintus veidus, į jų spindinčias akis... Ir sau galvoju: Viešpatie, jie tiki! Jie tikrai laukia ir tiki, kad Lietuva greit bus laisva! Just like that! Karas baigėsi, komunistai užėmė, geležinė uždanga aklinau uždaryta... O jie tiki stebuklu! Kad kažkas ateis ir visa pakeis: išvaduos, išlaisvins, komunistų nebebus, jie sugriš... Ir džiaugiasi atvažiavę į Ameriką, ir vistiek laukia — tuoj grįžti! Keisti žmonės... Bet, Dieve, jiems padėk!

Man darosi beveik baisu. Ir labai liūdna... Jie — svajotojai! Lietuvai jų meilė didelė, bet jų troškimai tokie nerealūs!

Rytą mes išvažiuojam į bažnyčią ne visi; Ievutė su tėvu grįžta į Čikagą, mano mamė sunegaluoja...

Lori, Giedrė šventiškai apsirėdžiusios, Vladzė — šiltai, su megzta skara aplink galvą. Aleksas su savo skrandute, kiek išitraukęs į pečius, kaklą apsupęs šaliku, nes linkęs į gerklės peršalimą. Aš kiek varžausi, nes užimu daugiausiai vietos mašinoj; ir mano svoris, ir žmona įtaisiusi man storą, su kailinukais iš vidaus palta... Susispraudžiame, net šilčiau.

Giedrė be paliovos kalba, čiausia — apie gamtos, Kalėdų grožį. Aš visą kelią tyliu. Širdį man slegia sunkumas: kodėl Algis Martišiūnas Kalėdų rytą nevažiuoja su mumis į bažnyčią?

Pro mūsų tylius, apšarמושius medžius, druska Alekso nubarstytu keliuku, išlinguojam į didesnę laukų kelią; gerai, kad jis nėra dar šiomet užverstas sniegu. Dvejos pravėžos, — į vieną ir į kitą pusę, — leidžia mašinoms bėgti, kur jas važiuotojas veda. Pasukam į mūsų miestelį, kur jau keliolika metų su Lori važinėjam į jaukią bažnytelę. Tenai senas, taupus, protingas klebonas mus kitados yra sutuokęs.

Pilki pakelėj apšarmoje medžiai. Sniegas tamsokoj prieblando dar neblizga; bet dangus giedras ir — bus skaisčios Kalėdos!

VIENA IŠ PIRMŪJŲ

Lietuvių kompozitorių tarpe, kurių dauguma — vyrai, vis daugiau ir daugiau atsiranda moterų. Ne tik dabar atsiranda, buvo jų ir anksčiau, (nepriklausomos Lietuvos laikais net trys: J. Čiurlionytė, A. Dirvienskaitė ir Laumenskienė-Morauskienė-Stanekaitė, pradėjusios muzikos žingsnius dar prieš nepriklausomybę) tik kažkodėl jos nebuvo imamos rimtai, jų kompozicijos, kai kurios net geresnės už vyrų kompozitorių, nebuvo įtraukiamos į koncertų programas.

G. Gudauskienės fortepijono kūrinių kasetės pristatymas. Iš k.: P. Jasiukonis, V. Baltušienė, G. Gudauskienė, V. Kevalaitienė ir R. Apeikytė Nuotrauka — Z. de Torok

Laikai pasikeitė, ir moterims-muzikėms atsiradė durys ir duodamas jų užsitarnautas pripažinimas. Taigi, **istorija kartojasi**. Pagal muzikologus, beveik visos liaudies dainos, kuriomis naudojosi ir naudojasi daugelis kompozitorių — sukurtos moterų. Jos dainavo ir prie lopšelio, ir prie ratelio, ir prie staklių, ir linus raudamos, mindamos; savais žodžiais, sava melodija apraudojo mirusius, visas nelaimes ir liūdną likimą einant į marčias. Nebuvo Lietuvoje nei darbų, nei švenčių, kurios nebūtų mergelių apdainuotos...

Viena, iš mūsų laikų, populiariausių, gambiausių ir našiausių kompozitorių, kūrianti ne tik klasikinę, bet ir populiarią muziką, yra Giedra Nasvytytė-Gudauskienė, savo muzikinę karjerą pradėjusi Kaune būdama 8 metų. Jos kompozicijų muzikos formos — įvairios; žanras įvairus. Yra sukūrusi muzikos: vaikams, chorams, solo ir duetams; klasikinių kompozicijų

fortepijonui. Daug G. G. sukurtos, aranžuotos muzikos buvo išpildyta ne vien tik Šiaurinėje Amerikoje, bet ir Australijoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje, ir ne vien tik lietuvių tarpe: suite "Vilniaus prisiminimai" buvo išpildyta Brentwoodo, Calif. simfoninio orkestro, diriguojant Alvin Mills, kuris suitai parašė orkestraciją; "Los Angeles vaizdai" (Los Angeles Sketches) buvo išpildyta 1975 metais, minint Amerikos 200 metų jubiliejų. Giedra ir čia pirmoji lietuvių kompozitorė, patekusi tarp garsiųjų Amerikos muzikų. G. Gudauskienė nepasitenkino vien tik lietuviškąja auditorija, skverbėsi į platesnį pasaulį, ir... savo kompozicijomis iškilo ir pasižymėjo kitataučiu, daugiausia amerikiečių, tarpe.

Š. m. lapkričio 27 d. Dainos Gudauskaitės-de Torok rezidencijoje, dalyvaujant virš 40-čiai kviestinių viešnių ir svečių, G. Gudauskienė pristatė naujai išleistą savo kompozicijų fortepijonui kasetę. Kompozicijas atlieka pianistė-komp. Raimonda Apeikytė: Variacijas liaudies

At the presentation G. Gudauskas's compositions for the piano (cassette). From left: P. Jasiukonis, V. Baltušienė, G. Gudauskas, V. Kevalaitis, R. Apeikis.

dainai: Pasvarstyk, antele; Suktinis; Koncertinis tango; Los Angeles vaizdai, Vilniaus prisiminimai. Manigirdas Motekaitis, pagarsėjęs pianistas ne vien tik lietuvių tarpe, išpildo: — Sonata Op.12, Rondo, Trys lietuviški priežodžiai.

Tai yra **pirmoji** vienos kompozitorės (**moters**) fortepijonui kūrinių kasetė, puikiai išpildyta aukštos klasės pianistų, maloni klausytis netgi nelabai mėgstantiems pianino muzikos.

Kompozitorė kasetę dedikavo savo vyrui dr. Juozui Gudauskui, kuris, pagal jos pačios žodžius, skatino studijuoti kompoziciją ir visapusiškai jos studijas rėmė. Dėkojo Raimondai Apeikytei, aukštos klasės pianistei-kompozitori, kuri sugebėjo puikiai perduoti kompozicijas, tuo būdu palengvindama kompozitori, kuriai nereikėjo apriboti savo kūrinių technikos, galvojant apie pianisto techninį

pajėgumą. Savo dėkingumą kompozitorė parodė sukūrusi specialiai Raimondai "Koncertinis tango". G. G. savo padėkose nepamiršo ir savo didelės pagalbininkės Vitos Sruogaitės-Kevalaitienės, sukūrusios poezijos vaikų dainoms, populiariai muzikai, dariusiai vertimus iš anglų kalbos į lietuvių kalbą, ir atvirkščiai. V. Kevalaitienės žodžiams kompozitorė yra parašiusi 3 dainas: Sveikinimas jaunystei, Svajonės ir Jaunystė.

Padėkojo ir Valerijai Baltušienei, skubos keliu surinkusiai kasetės įrašus, tuo pagreitindama išleidimą kasetės, kurią techniškai ir grafiškai paruošė ir išleido Paulius Jasiukonis, AMBER studijos savininkas Los Angeles. G. G. nepamiršo padėkoti ir jam.

Arch. Edmundas Arbas pasveikino kompozitorę kasetės išleidimo proga. Visi svečiai ir viešnios turėjo pagrindo didžiulis šia iškilia lietuvių-kompozitorė, iškėlusia lietuvių vardą per kelis kontinentus, kovojusią už lietuvių kompozitorių įtraukimą ne tik į muzikų enciklopedijas, programas, bet jos pastangomis daugelyje Amerikos muzikos departamentų atsirado lietuviškos muzikos, lietuvių kompozitorių kūrinių. Ir tuos visus darbus be pailsimo G. G. atliko augindama tris vaikus, studijuodama, rašydama kompozicijas, mokytojaudama, savo muzikiniemis žiniomis prisidėdama prie įvairių lietuviškų parengimų, bei šeštadienių mokyklų. Nenuostabu, kad po išklaustos kasetės, po visų kalbų, po puikių vaišių paruoštų Dainos, visiems už atsilankymą padėkojo kompozitorės žentas Zolt de Torok, kuris nebūdamas lietuviškos kilmės, pasisakė, kad Giedrą gerbia ne tik kaip muzikę, kompozitorę, aukštos erudicijos moterį, bet taip pat ir kaip mielą, sugyvenamą uošvę.

Vaje

Kompozitorės Giedros Gudauskienės **Stilizuotos lietuvių liaudies dainos jauniems pianistams ir daininikams**. Leidinyje 14 dainų lietuviškai ir angliškai, (laisvai vertė Vita Kevalaitienė): O kai aš (*At Grandma's*), Plaukė žaselė (*Two Little Ducklings*), Pasėjau linėlius (*I planted the Flax*), Du broliukai (*My Two Brothers*), Pučia vėjas (*The Wind is Blowing*), Noriu miego (*I can't Sleep*), Bijūnelis žalias (*The Beautiful Peony*), Tykiai, tykiai (*Slowly flows the River*), Siuntė mane motinėle (*My Mother Sent Me*), Pempel, pempel (*Birdie, Birdie*), Pelėda (*The Owl*), Saulelė raudona (*The Evening is Coming*), Kalvelis (*The Blacksmith*), ir Suktinis (*The Twister — Little Bee folk dance.*)

Dalis dainų žemose tonacijose, kad vaikams būtų drąsiau dainuoti. Akordų ženklais pažymėti akompanimentai skirti gitaroms, akordeonui auto-harp ir kitiems instrumentams.

Leidinyje gaunamas "Lietuvių Dienų" redakcijoje, 4364 Sunste Blvd., Los Angeles, CA 90029. Kaina 5 dol. plus persiuntimas.

Juozo Meškausko, MD, paruošta knyga "**Lietuvos medicinos istorija**". Išleido Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga, Čikagoje, IL.

814 pusl., gausiai iliustruota, kietais viršeliais. Kaina — nepažymėta. Platina "Medicina", 3039 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO SUVAŽIAVIMAS

Akivaizdinis Sajūdžio suvažiavimas įvyko 1978 m. spalio 17 ir 18 dienomis Čikagoje. Kadangi panašaus suvažiavimo nėra buvę jau keliolika metų, nariai pradėjo rinktis spalio 16 dienos vakare į iškilmingą sueigą Jaunimo Centre. Su šia sueiga prasidėjo ir Sajūdžio metinės šventės minėjimas. Sajūdis švenčia 63-tuosius metus.

Ši vakarą į senjorus buvo pakelti trys studentai: Andrius Rūbas, Tomas Žukauskas ir Darius Dirmantas. Į filisteres: Ramunė Gaižutytė, Alė Jonušaitė-Lelienė ir Neris Pupiūtė-Palunienė; už pavyzdingai ir kruopščiai atliktas pareigas Vadijoje, filisterės Gina Remienė, Nijolė Maskaliūnienė ir Aldona Rauchienė buvo apdovanotos ordinu "Už nuopelnus".

Suvažiavimas vyko Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Registravosi nariai iš Los Angeles, San Francisco, Toronto, Klevelando, Vašingtono ir Čikagos. Suvažiavime dalyvavo arti 60 narių. Suvažiavimą atidarė Vadijos pirmininkas Kęstutis Ječius trumpu sveikinimu ir kvietimu įsijungti į diskusijas. Prezidiumui pirmininkauti pakviesti Sigitas Miknaitis ir Albertas Tuskenis, sekretoriauti — Danutė Molytė ir Alfa Juodikis.

Po Skautų S-gos pirm. P. Molio, Australijos ir Bostono akademikų perskaitytų sveikinimų raštu, žodžiu sveikino Seserijos Vyriausia Skautininkė Stefa Gedgaudienė. Pakviestos mandatų ir nutarimų komisijos. Sekė pirmas simpoziumas — "Sajūdis šiandien". Jį moderavo Sajūdžio pirm. Kęstutis Ječius. Šiame simpoziume Sajūdžio Vadijos ir skyrių veiklą apibūdino visi vadijos nariai ir skyrių pirmininkai. Sajūdis šiuo metu turi skyrius: Bostone, Worcesteryje, Vašingtone, Los Angelėse, Klevelande, Toronte, Čikagoje, Melbourn, Sydnėje ir Adelaidėje. Vienur skyriais gauseni ir veiklesni, kitur dar tik atsikuria dėka jaunesnių entuziastų. Prieauglio vis yra, tad Sajūdžio ateitis užtikrinta. Buvo pabrėžti Akademinės Skautijos leidyklos ir Vydūno Jaunimo Fondo įnašai lietuvių visuomenei ir studentijai.

Po pietų sekė antrasis simpoziumas — "Sajūdžio ateitis", kuriame buvo nagrinėti metodai pritraukti, paruošti ir išlaikyti naujus narius: tinkami vadovai, asmeninis kontaktas, matoma pavyzdinga veikla, tai geri būdai ateičiai užtikrinti. Moderavo K. Ječius, simpoziumo nariai: Gilė Liubinskaitė, Danutė Molytė, Dalia Barzdžiūtė, Juozas Liubinskas, Daina Petronytė ir Algis Korzonas — dalyviai iš visos Amerikos.

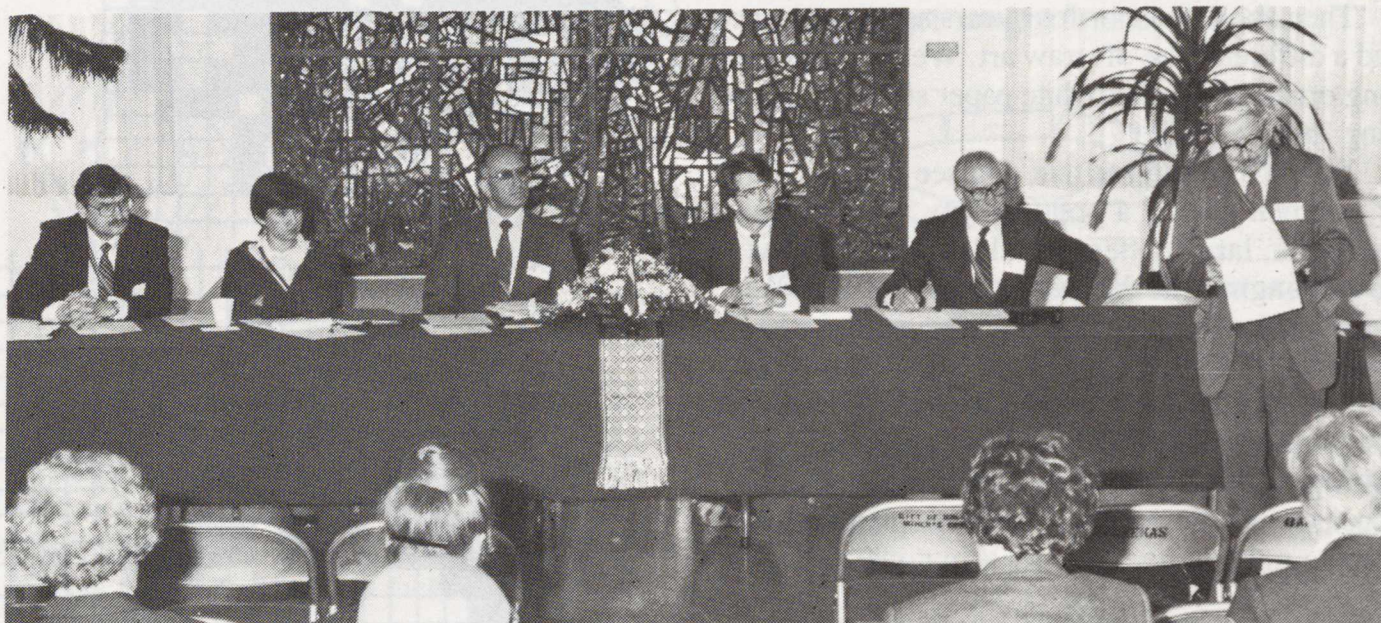
Trečią dieną simpoziumą — "Sajūdžio politinė veikla" moderavo Edvardas Tuskenis. Nariai Vytautas Šliūpas, Tomas Remeikis ir Gilė Eidukaitė diskutavo kaip efektingiau reaguoti į politinius įvykius — ar įsijungti į vietinę politinę veiklą. Buvo pabrėžta, kad Sajūdis yra ideologinė, o ne politinė organizacija, tačiau politinė veikla dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo yra visų narių pareiga. Gyvose diskusijose pasireiškė veik visi suvažiavimo dalyviai.

Kęstutis Ječius

Simpoziumo — "Sajūdžio ateitis" dalyviai. Iš k.: Gilė Liubinskaitė, Kęstutis Ječius, Juozas Liubinskas, Albertas Tuskenis, Daina Petronytė, Alfa Juodikis.

Participants at the symposium. From left: Gilė Liubinskas, Kęstutis Ječius, Juozas Liubinskas, Albertas Tuskenis, Daina Petronis, Alfa Juodikis.

Suvažiavimo prezidiumas. Iš kairės: Kęstutis Ječius, Danutė Molytė, Sigitas Miknaitis, Albertas Tuskenis, Alfa Juodikis. Kalba Jonas Dainauskas.

The presidium of the Academic Scouts convention. From left: Kęstutis Ječius, Danutė Molis, Sigitas Miknaitis, Albertas Tuskenis, Alfa Juodikis. Speaking, Jonas Dainauskas.

Suvažiavimo dalyviai. Iš k.: Romas Viskanta, Gediminas Leškys, Stefa Gedgaudienė, Vytautas Šliūpas, Jonas Dainauskas, toliau Tomas Remeikis.

Convention participants. From left: Romas Viskanta, Gediminas Leškys, Stefa Gedgaudas, Vytautas Šliūpas, Jonas Dainauskas; farther back, on the right, Tomas Remeikis.

Visos nuotraukos — Jono Tamulaičio
All pictures by Jonas Tamulaitis

Lithuanian Straw Art

Lithuanian Christmas Tree Ornaments

1. Flat Ornaments Made From Paper Straws And Glue

by Aldona Ryan

About ten years ago, the women in our parish learned how to make Lithuanian Christmas Tree Ornaments out of white, plastic straws. We sewed them into intricate shapes and designs with a large needle and white crochet thread. (See part II below).

Then about three or four years ago, we learned a different type of straw art. We started making ornaments out of white paper straws by gluing them together.

The seven patterns that you see here are only a small part of a great variety. Due to lack of space, large patterns could not be included. By changing the hanger threads to different locations, a total of fifteen different ornaments can be made.

These patterns have been drawn by hand on homemade graph paper and are not perfect, but quite useable. The Christmas tree is my own design. The designer of the other patterns remains unknown.

You will need:

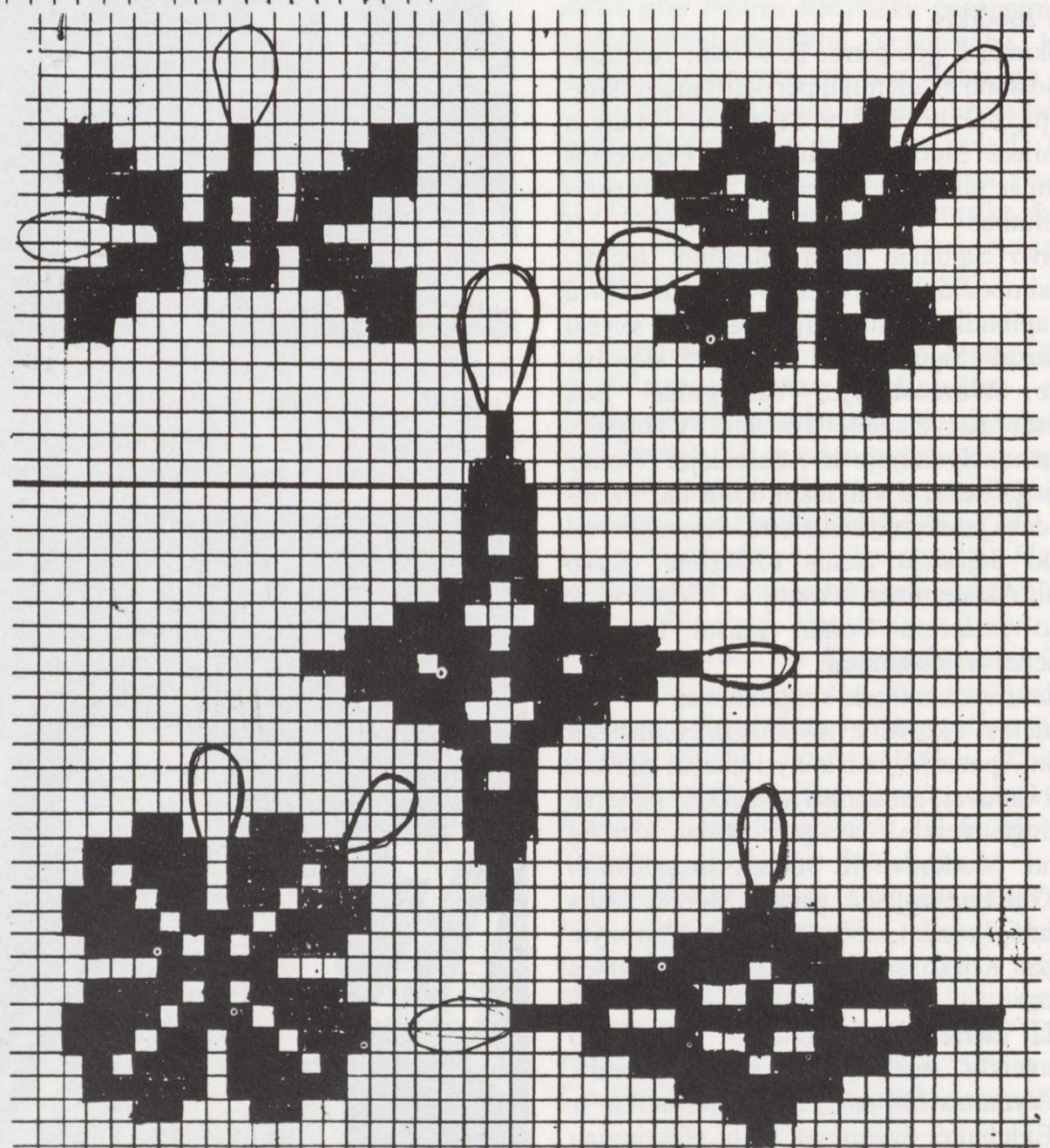
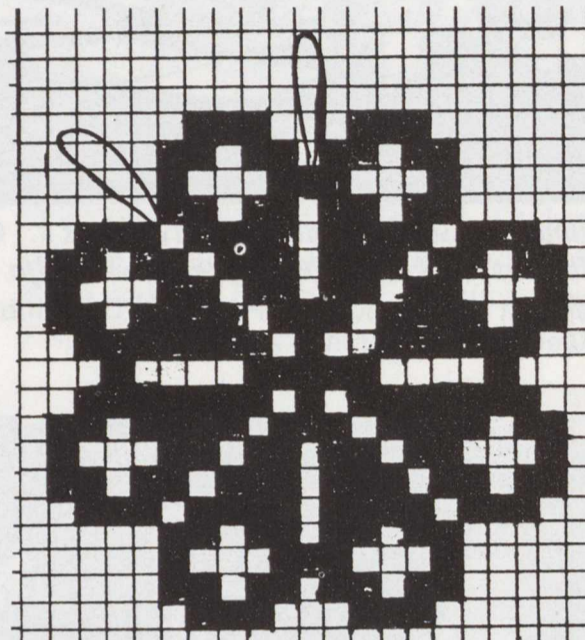
- A pattern printed on graph paper
- A piece of stiff cardboard
- Clear, plastic sheeting such as Saran Wrap (or plate glass)
- White paper straws
- Elmer's Glue (or Sobo or any craft glue that dries clear)
- A bottle cap
- Toothpicks
- Single-edged razor blades
- A pancake turner
- White crochet thread (or any strong white thread)

Place the pattern on cardboard and cover both with plastic sheeting. (This is done so that glue isn't put onto the pattern directly.)

Put some glue into the bottle cap. (Putting out too much glue will be wasteful as it dries quickly and becomes unusable.)

With a sharp, single-edged razor blade, cut a piece of straw the length needed for the longest piece in the pattern. (Or start from the center and work outward. Sometimes it is better to turn the pattern upside down and work from bottom up.)

With a toothpick, place two or three dots of glue directly on the plastic on the spot where the cut piece of straw is to be placed. Put the straw down and allow it to dry to the sheeting.

While the first straw piece is drying, cut straws the right lengths for the second row.

Put dots of glue on the SIDE of the pasted down straw where the second row will touch the first straw.

With the help of your toothpick, slide the second row into place.

Continue cutting and gluing the rows to the sides of the preceding rows until the pattern is finished.

Cut a three inch piece of thread and tie the ends together, to make a loop.

Put a drop of glue into the top straw and push the knot of looped thread into the glue for a "hanger".

With a pancake turner, gently lift the ornament from the plastic sheet and place on flat surface to dry thoroughly.

Helpful hints:

If you plan to make a number of ornaments, you may want to pre-cut your straws. In five containers, cut pieces the length most often used: 1 space, 2 spaces, 3 spaces, 4 spaces, 5 spaces.

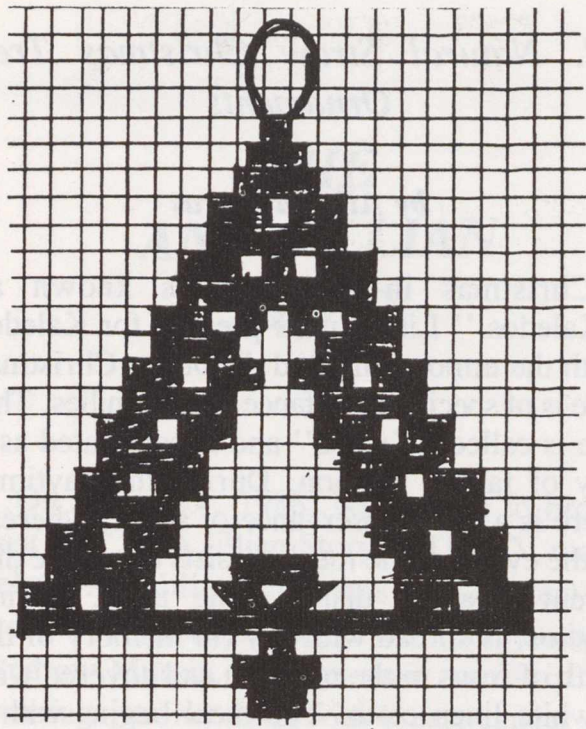
Use a sharp razor blade to cut the straws and try to make the edges as straight as possible.

Using glue too generously will result in a sloppy back side as the glue will ooze down and fall to the bottom.

Try to match the straws with your graph

paper. If the straws are too big, they will cover the pattern too soon to continue with the work. You can make your own graph paper to fit the width of your straws.

Learn to work deftly with your toothpick to push pieces into place and to hold them together.

II. Three Dimensional Lithuanian Straw Ornaments

by Zuzana Papius and Mečys Šilkaitis

BASIC SUPPLIES

White plastic drinking straws (thin)
 Lightweight kite string
 Weaving needle
 Ruler
 Scissors

Ornament 1

Step 1.

Cut drinking straws as follows: 8 pieces 4 inches long and 4 pieces 3 inches long.

Step 2.

Thread needle and be sure to keep string as single strand while working entire ornament. String 4 pieces of the 4-inch straws on string to within 3 inches of end. Tie straws snugly as shown in a diagram.

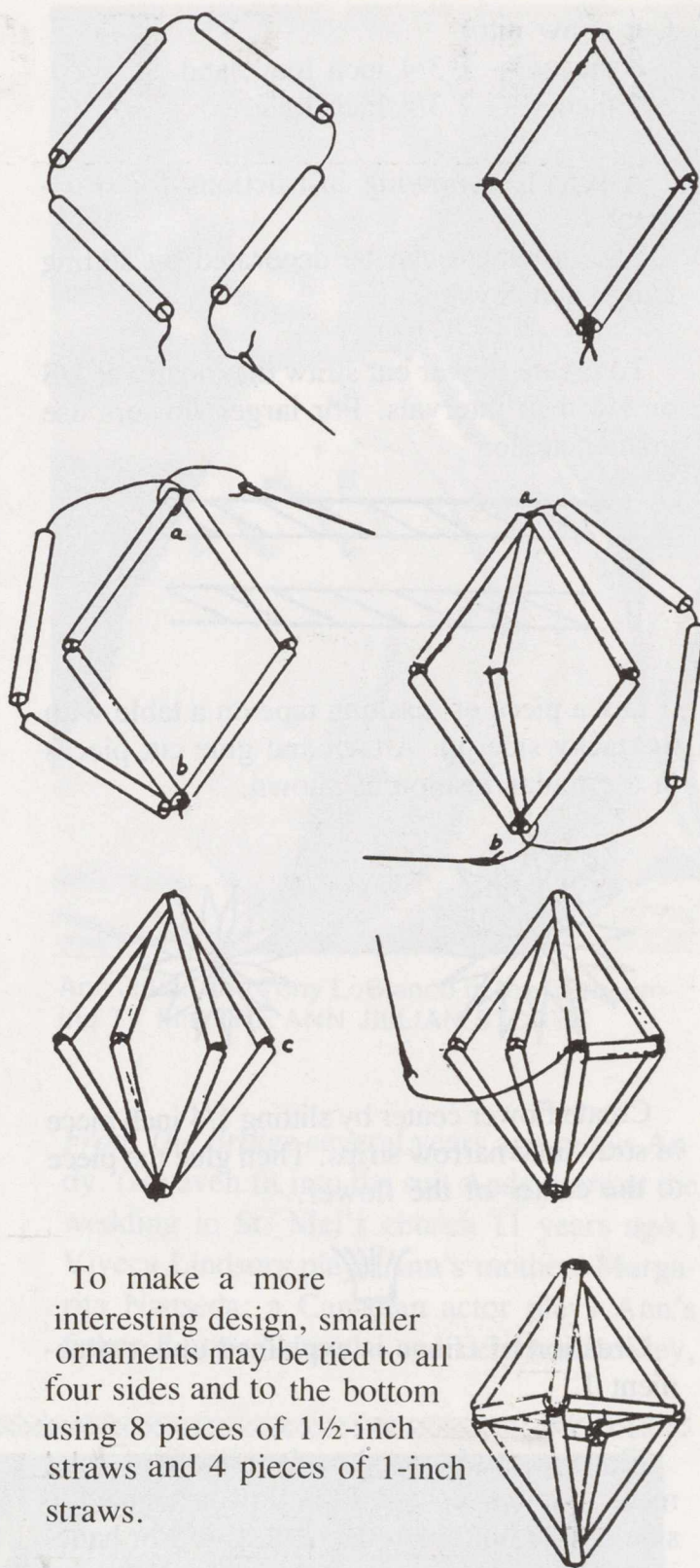
Step 3.

Place two more 4-inch straws on string and wrap around angle as in diagram. Add remaining 4-inch straws and wrap around angle b. This completes four sides.

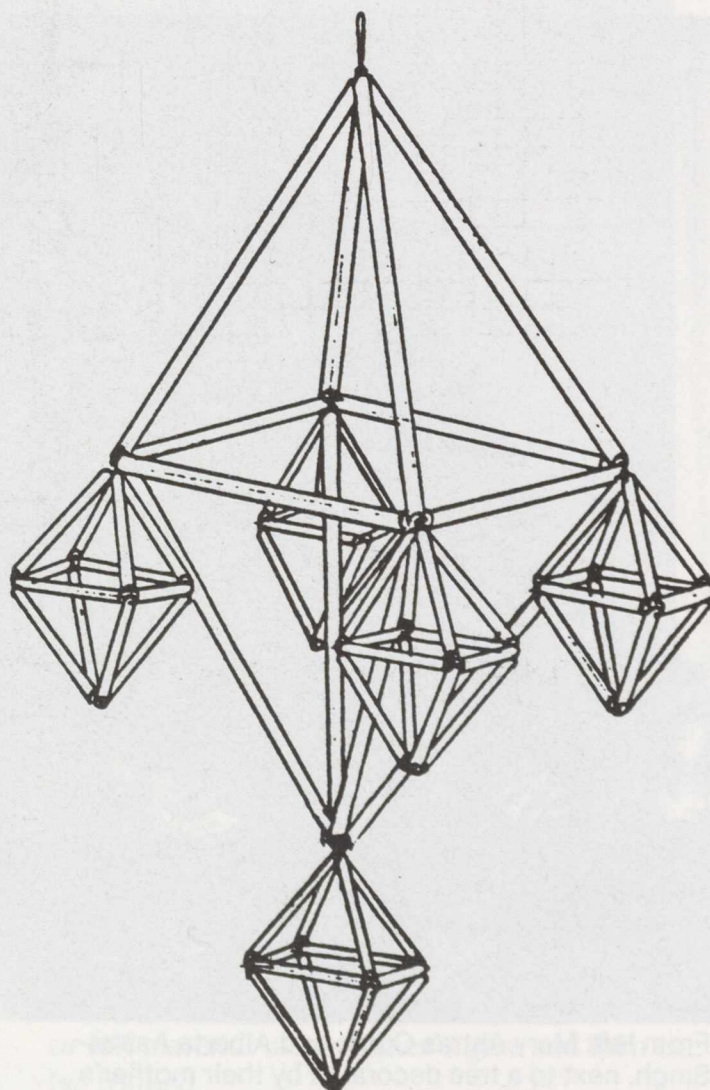
Step 4.

Push needle through any of the nearest straws to reach angle c. Place one 3-inch straw on string and hook the next angle by wrapping string once around.

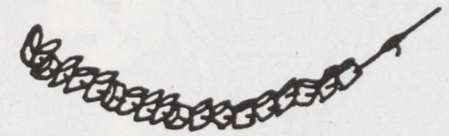
Repeat STEP 4 using remaining 3-inch straws one at a time until you have the four sides completed.

To make a more interesting design, smaller ornaments may be tied to all four sides and to the bottom using 8 pieces of 1½-inch straws and 4 pieces of 1-inch straws.

Fringe may be added and tied to corners. To make fringe cut straws diagonally at about one quarter inch intervals. Knot thread and sew together through sides like popcorn.

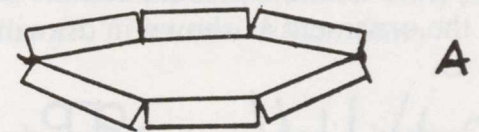

Ornament 2

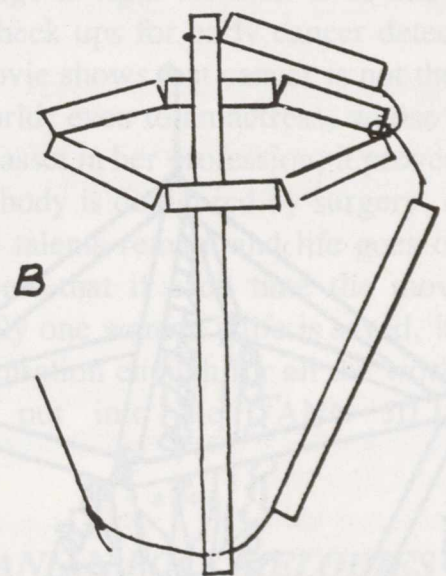
Cut straws as follows:

- 6 pieces — 1 inch long,
- 6 pieces — 1½ inch long,
- 6 pieces — 3 inches long, and
- 1 piece — 5 inches long.

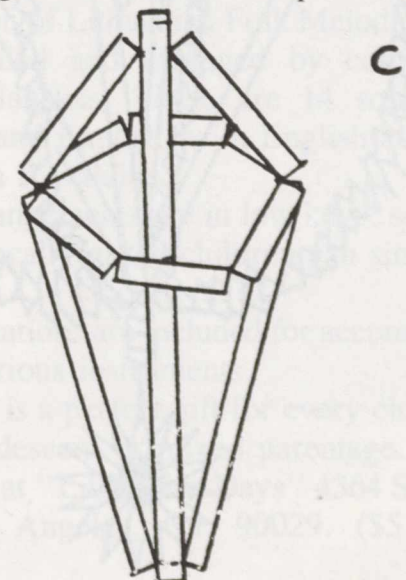
Thread the string through the one inch pieces and tie a knot snugly as shown in A.

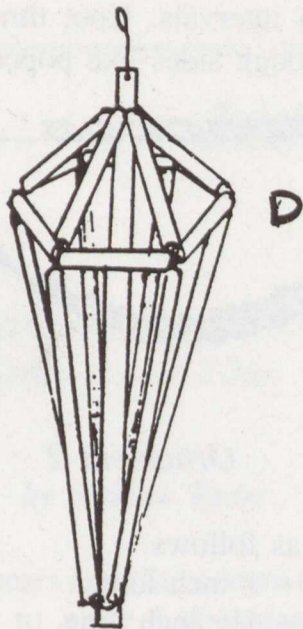
Take the 5-inch piece and approximately ½-inch from the top of the straw, push the needle through and tie a knot at the end. Thread a 1½ inch piece, loop around a string at the intersection of two one-inch pieces. Attach a 3-inch piece and then push the needle approximately 1/8 inch from the bottom of the 5-inch piece as shown in B.

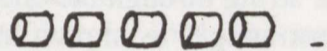
Repeat the same on the opposite side, this time working from the bottom up. See C.

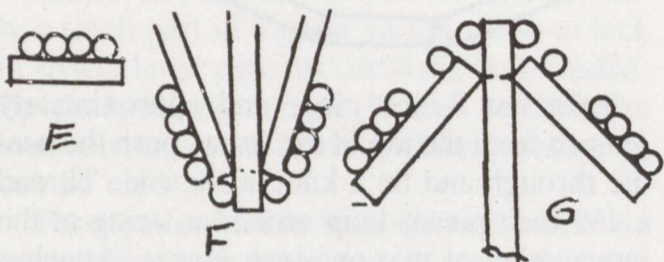
Continue until all six sides are fully assembled. See D.

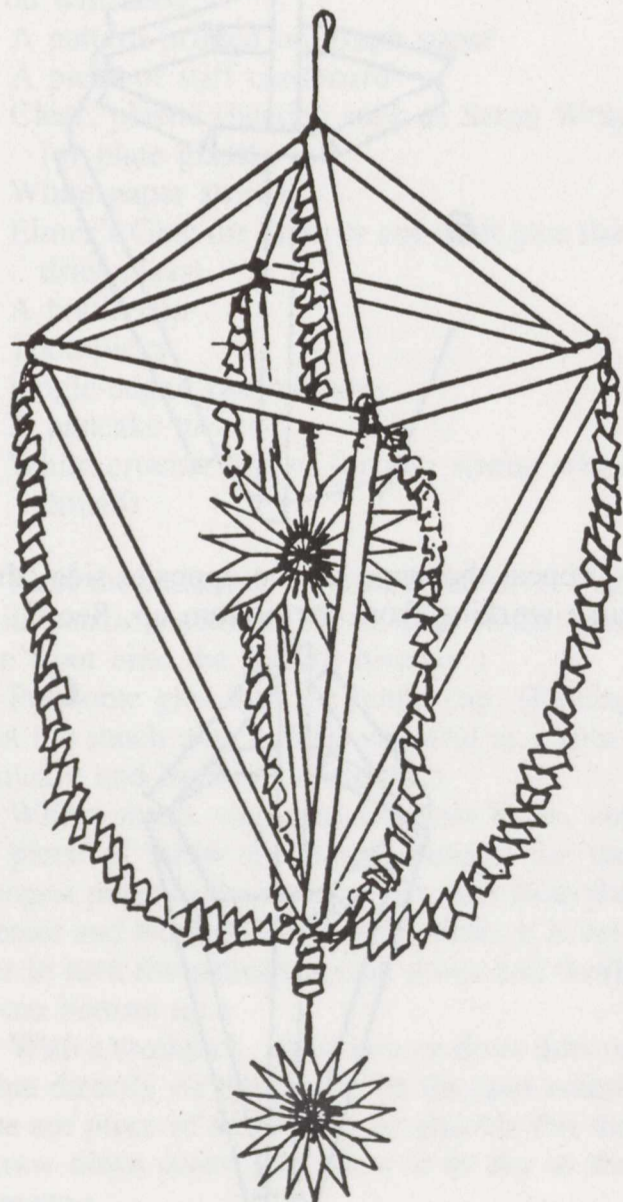
To decorate the ornament, cut straw into 1/8 to 3/16 inch pieces. Cut as many as required.

Glue pieces on the top, sides and the bottom part of the ornament as shown in drawings E, F, and G.

Ornament 3

Cut straw into:
8 pieces — 1 3/4 inch long, and
4 pieces — 2 3/4 inch long.

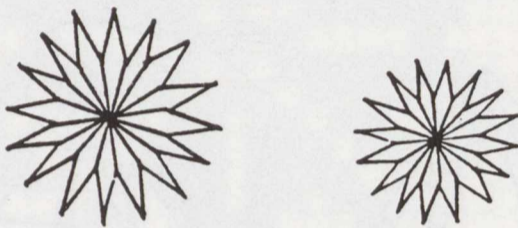
Assemble following instructions for ornament 1.

The ornament can be decorated by adding fringe and flowers.

To create flower cut straw diagonally at 1/8 or 1/4 inch intervals. For larger flowers use greater angle.

Lay a piece of masking tape on a table with the tacky side up. Attach and glue cut pieces in a circular fashion as shown.

Create flower center by slitting 1/4 inch piece of straw into narrow strips. Then glue the piece to the center of the flower.

Creation of fringe is explained under ornament 1.

Flowers can be used to decorate any ornament. Use one center if the flower is glued to side, top or bottom of the ornament. For hanging flowers attach centers to both sides.

III. Natural Straw Christmas Tree Ornaments

by Alberta Astras

Christmas in Lithuania is known as "Kaledos." Lithuanians prepare for Kaledos with the utmost care and devotion. Christmas Eve is of special importance to all families. This eve is called "Kucios" and is celebrated as a day of family reunion. During the daytime, there is a strict observance of a fast, whereas in the evening, the meal consists of twelve different meatless dishes. The table, during Kucios, is spread with hay (in memory of the birth of Jesus in the manger) and covered with a white linen cloth. The meal begins with a prayer and the breaking of wafers (known as kaledaiciai or plotkeles) made from unleavened wheaten dough.

The Lithuanian Christmas tree is called "Kaledu eglute." The straw ornaments which decorate the eglute are done in intricate geometric designs with natural straw from the fields.

Directions for making straw snowflake ornaments are:

1. Clean the natural wheat or rye straw and clip out the joints. Cleaned straw will range from 5-15 inches in length.
2. Soak the straw in hot water for 30 minutes or until soft.
3. Slit the end of a piece of straw and iron flat. Iron the straw only on the inside. Using the side of the iron, curl the straw slightly. Repeat this process for as much straw as is needed.

(continued on next page)

From left: Mary Astras-Currie and Alberta Astras-Singh, next to a tree decorated by their mother's Ursula Astras' ornaments.

Mary Astras-Currie ir Alberta Astras-Singh, prie Kalėdų eglutės, papuoštos jų motinos Ursula Astras darytais šiaudinukais.

THE ANN JILLIAN STORY

On January 4, 1988, NBC plans to broadcast the "Ann Jillian Story". The TV movie relates Ann Jillian's (Jūratės Nausėdaitės) life story from the time she met her future husband Andrew Murcia, through their courtship and marriage, to her bout with breast cancer and breast surgery.

This is a movie for all women and all the men who love them, be they husband, father, brother, or son. When a woman gets breast cancer, all the men play an important role in her life, not just her husband.

The movie is not tear-jerker. Even though it has some heavily dramatic scenes, it is for the most part a love story, filled with many funny moments resulting from Ann and Andy's sense of humor.

Ann plays herself and sings several songs; she even speaks a few sentences in Lithuanian. Tony LoBianco, who played Rocky Marciano in *The Rocky Marciano* story and was nominated for a Tony award for his role in *View*

Ann Jillian and Tony LoBianco in the forthcoming TV film THE ANN JILLIAN STORY

Jūratė Nausėdaitė-Ann Jillian ir Tony LoBianco filmoje "The Ann Jillian Story".

From The Bridge several years ago, plays Andy. (He even fit into the suit Andy wore at the wedding in St. Mel's church 11 years ago.) Viveca Lindfors plays Ann's mother, Margarita Nausėda; a Canadian actor plays Ann's father, Juozas Nausėda; and Leighton Bewley,

Andy's cousin, plays Ann's brother, Benito Nausėda.

The movie, filmed in Toronto, Canada, took a lot of time and effort before it was the way Ann wanted it. Her goal in making the movie was to help save women's lives. Each time a public figure gets cancer or another serious disease and recovers, it gives others the hope and courage to fight for their lives and have regular check ups for early cancer detection.

The movie shows that cancer is not the end of the world, even to an actress, whose body is a great asset in her profession; it proves that even if a body is disfigured by surgery, one's mind and talents remain and life goes on.

Ann feels that if each time the movie is shown only one woman's life is saved, it will be compensation enough for all the work and sacrifice put into the "ANN JILLIAN STORY."

LITHUANIAN FOLK MELODIES FOR YOUNG PIANISTS AND SINGERS

A selection of Lithuanian Folk Melodies has been compiled and arranged by composer Giedra Gudauskas. There are 14 songs in Lithuanian and English, with English adaptation by Vita Kevalaitis.

Some arrangements are in low keys, so that even less vocally gifted children can sing the tunes.

Chord notations are included for accompaniment by various instruments.

The book is a perfect gift for every child of Lithuanian descent or mixed parentage.

Available at "Lithuanian Days" 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029. (\$5 plus postage).

Ursula Astras' straw ornament

Photo by Giedra Gustas

Ursula Astras pagamintas šiaudinukas

4. Select straw of similar shading and mount the straw pieces on masking tape side by side (add additional tape for width).

5. Cut designs as desired and assemble a pattern.

Connect design with pieces of masking tape on

reverse side of design.

A nylon thread should be attached to the snowflake ornament before hanging on the tree. The decoration may also be mounted on velvet or felt material using Elmer's glue and then can be framed.

THE LITAS GROUP

LITHUANIAN INTERNATIONAL CAPITAL

LIETUVIŲ FINANSINIS CENTRAS
PASAULINĖS APIMTIES PATARNAVIMAI

WE OFFER THESE SERVICES:

- *STOCK MARKET
- *FUNDING
- *PROPERTIES
- *LOANS
- *GOLD & METALS
- *INSURANCE
- *TRAVEL
- *TRUSTS
- *EXPORTS & IMPORTS

Vytautas Vebeliūnas, Lito prezidentas

Since 1963 as a financial service organization, we have generated more than 60 million dollars in gross investments. Our expertise in real estate and timely investments in other ventures made this growth possible. Your investments are guaranteed by our portfolio of mortgages and real estate holdings providing you with stable and steady personal financial growth. If you are seeking prudent and stable investment do consult us for additional information.

Jau virš 25 metų veikianti Lito Organizacija yra apjungusi daugiau negu tūkstantį investatorių ir valdanti virš 60 milijonų bruto turto. Be pelningų investavimų New Yorko, Illinois ir Floridos valstijose dabar nupirkta virš 200 kambarių viešbutis Daytona Beach ir komercinis centras Miami. Pelningai pajunkkite savo kapitalą su Lito Organizacija. Jūsų investavimai yra garantuoti Lito valdomu nekilnojamu turtu ir turimais mortgiciais.

LITAS INVESTING CO., INC.

CORPORATE HEADQUARTERS
8601 114th Street
Richmond Hills, NY 11418
(718) 441-2811

SALES OFFICE
80 Pine Street
New York, NY 10005
(212) 344-1300

EXPORT OFFICE
156 Fifth Ave.
New York, NY 10010
(212) 741-7280

PREMIJA JAUNIMUI

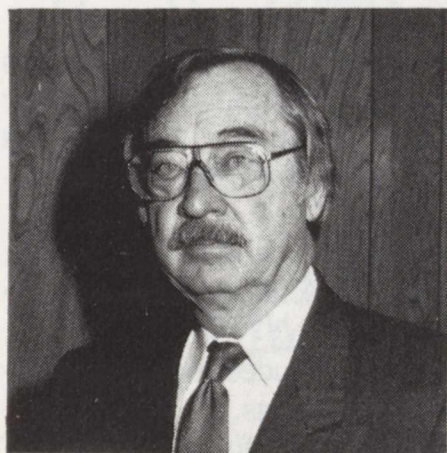
Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJA

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetai (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;
2. 1987 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1988 m. sausio 31 d. (pašto antspaudas);
3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.
4. Jury komisija aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1988 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;
5. Premijai asmenys ar vienetai siūdomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiama:

**EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO
PREMIJOS KOMISIJAI**
13400 PARKER ROAD, LOCKPORT, IL 60441

Stan Balzekas

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

BALZEKAS MOTOR SALES

Serving you at 2 locations

*CHRYSLER
*PLYMOUTH
*PONTIAC
*SAAB

4030 S. Archer
CHICAGO
847-1515

6621 W. Ogden
BERWYN
788-5700

Stan Balzekas, III

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

P A R A M A

MAISTO IR GĖRIMŲ KRAUTUVĖ

2534 W. 69th Street • Chicago, Illinois 60629
Telefonas: (312) 737-3332

Čia galima gauti Illinois loterijos bilietus
Būdami Chicagoje aplankykite mūsų krautuve
Savininkas Jurgis Mažeika

Dovanų parduotuvė

P A T R I A

2646 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas. Taip pat didelis pasirinkimas prekių siuntimui į Lietuvą. Galima gauti spalvotas video juostas iš VII Tautinių Šokių Šventės ir daug įvairios muzikos iš Lietuvos — kasetėse.

Savininkai **Fr. ir A. Šlutai**
telef.: (312) 778-2100

B A L T I C B A K E R Y

Savininkai — **ANKŲ ŠEIMA**

4627 So. Hermitage, Chicago, IL 60629 Tel.: (312) LA 3-1510
ir
2616 West 69th Street, Chicago, IL 60629 Tel.: (312) 737-6784

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis

Gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų

NIDA—DELIKATESAI IR VALGYKLA

2617 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Telefonas: (312) 476-7675

Įvairūs šalti ir šilti valgiai išsinešti ar vietoje pavalgyti
Įvairios sriubos, rūgštus pienas ir šaltibarščiai
Kasdien balandėliai ir cepelinai • tortai • pyragai
Lietuviško skonio dešros

Danutė Balsienė ir Laima Bildušienė, savininkės

Linksmų šventų Kalėdų ir sveikiausių Naujųjų Metų

HEALTHY FOOD LITHUANIAN RESTAURANT

Eastern European Specialties

GRAŽINA SANTOSKI (BIČIŪNAITĖ)

3236 S. Halsted Street Chicago, IL 60608
(312) 326-2724

Valandos 6:30 a.m.-8 p.m. kasdien—8 a.m.-8 p.m. sekmadieniais

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

2606 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629
Telefonai: (312) 778-6900 ir (312) 778-6901

LINKSMŲ ŠVENČIŲ LINKI

PETKUS—MARQUETTE FUNERAL HOMES

2533 West 71st Street
Chicago, Illinois
476-2345

1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
863-2108

MR. & MRS. ANTHONY B. PETKUS
MR. DONALD M. PETKUS

MR. DONALD A. PETKUS
MR. LAWRENCE C. GASUNAS

Ir liūdėsio valandą teguodžia Jus Kalėdų gimimo viltis!

SHALINS FUNERAL HOME, INC.

Marytė R. Antanaitis-Shalins
(President)

84-02 Jamaica Avenue

(At Forest Parkway)

Woodhaven, NY 11421

296-2244

—Air Conditioned Chapels—

296-2245

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

**Pierce Brothers
Hamrock**

MORTUARY

720 W. Washington Blvd., LA, CA 90015
Phones: (213) 749-4151

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

PREL. JONAS SCHARNUS

ST. JOHN VIANNEY RESIDENCE

60 Home Avenue
Rutherford, New Jersey 07070

Linksmų šv. Kalėdų ir Sėkmingų Naujųjų Metų

KUN. VYTAUTAS PALUBINSKAS

Aušros Vartų parapijos klebonas

32 Dominick Street

New York, NY 10013

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

ALEX LAURAITIS & WALTER RASK, Owners

9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643—Tel. (312) 238-9787

Rengiame ekskursijas į Lietuvą, Austriją, Vengriją, Jugoslaviją, Šveicariją, Kiniją ir kitus kraštus.

Sudarome iškviatumus giminių apsilankymui Amerikoje
Nupirkame giminėms Lietuvoje automobilius ir kitas prekes

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO!

★ Kelionės bilietai į viso pasaulio kraštus

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

KASA

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

86-01 114th Street, Richmond Hill, NY 11418
Tel.: (718) 441-6799

Skyriai Chicagoje, St. Petersburge, Detroite ir Waterburyje

INDĖLIŲ KAPITALAS 65 MILIJONAI DOLERIŲ!

KASOS Direktoriai sveikina visus Lietuvių Dienų skaitytojus Kalėdų švenčių proga ir linki daug pasisekimo Naujuose Metuose.

KASA mielai priima visų lietuvių indėlius ir moka aukščiausius procentus už taupymo sąskaitas.

KASA moka aukščiausius procentus už visų rūšių ir terminų sertifikatus.

KASA priima IRA pensijos indėlius ir už juos moka aukštesnį procentą negu kituose bankuose.

KASA prieinamomis sąlygomis savo nariams duoda nekilnojamo turto ir įvairias kitas paskolas.

- Kiekviena taupymo sąskaita Federalinės NCUA agentūros apdrausta iki 100,000 dolerių

Dėl informacijų skambinkite į KASOS įstaigą tel. (718) 441-6799
Chicagoje—Marquette Parke (312) 737-2110, Cicero—(312) 656-2201
Detroite— (313) 350-2350, Hickory Hills— (312) 598-3333
Waterburyje (203) 756-5223, St. Petersburg Beach (813) 367-6304

— Lietuviai laiko pinigus lietuviškoje KASOJE —

*Kristaus Taikos ir Ramybės mano parapijiečiams
ir visiems geros valios lietuviams*

Apreiškimo Parapijos klebonas
KUN. JONAS PAKALNIŠKIS
Kun. Danielius Staniškis

259 N. Fifth Street, Brooklyn, NY 11211 Tel.: (718) 387-2111

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujųjų Metų linki

KUN. IGNAS URBONAS
GARY, INDIANA
Šv. Kazimiero parapija

1390 W. 15th Ave., Gary, Indiana 46407

Linksmų šventų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų!

TAUTODAILĖ

Kaligrafija, tautinis ornamentas. Audimas įvairių spalvų ir raštų: patiesalų, juostų, kaklaraiščių, takelių, knygoms, albumams, paveikslams, pagerbimo raštam — adresams, stulų, parodoms marginių.
Spec. vestuvių pamergėms juostos.

6229 So. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Kazys ir Ida BARTASIAI

Linksmų švenčių linki

BALTIC MONUMENTS, INC

LEONIDA KAZENAS

2621 W. 71st Street

Chicago, IL 60629

Phone: (312) 476-2882

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

*Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.*

2501 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Telefonai: (312) 471-1424 — 737-3332

Our Sincerest Wishes for a Happy Holiday Season

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

A LEGAL RESERVE

FRATERNAL BENEFIT SOCIETY

Non-Profit for Benefit of its Members and Beneficiaries

Insurance Certificates \$500.00 to \$5000.00

71-73 So. Washington Street

Wilkes-Barre, PA 18701

Merry Christmas and a Happy New Year

BALDO KRISTOVICH and THOMAS B. KRISTOVICH

Attorneys at Law

1541 Wilshire Blvd., Suite 307

Los Angeles, CA 90017

Phone (213) 484-2250

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

Vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau daugelį metų sėkmingai organizuoja visą eilę grupių į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.

Reikalui esant kreiptis į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, Box 116

South Boston, Mass. 02127

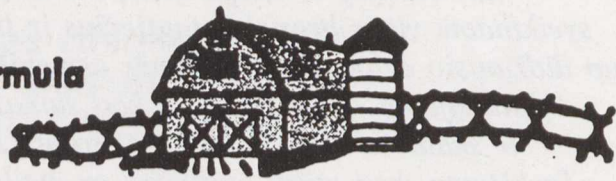
Telefonas: (617) 268-8764

Aldona Adomonis ir Albina Rudziunas

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

Now in California ...

Fine
Old World Formula

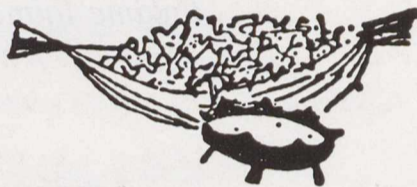

Andrulis FARMERS CHEESE

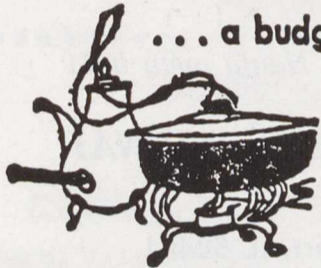

- High in nutrition, low in fat
- Ideal for most diets
- Choice of plain or salt-free
- Made from Grade A milk

The unique flavor of
Andrulis Farmers Cheese
will delight the whole

family. Eat it plain, or as a side dish
with meals. A wholesome addition to any diet
... a budget-priced gourmet treat.

For exciting old-world farmers cheese
recipes, write Michigan Farm Cheese
Dairy Inc.

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
FOUNTAIN, MICHIGAN 49410

*TAUTOS FONDAS sveikina visus Tautos Fondo aukotojus
ir prašo — pagal išgales aukoti Tautos Fondui
savo ir VLIK-o uždaviniams vykdyti; leisti 6 k. ELTA biuletenius,
remti radijo transliacijas į okupuotą Lietuvą ir sudaryti nejudomą
kapitalą Lietuvai — L. Laisvės Išde.*

Nepamirškite savo testamentuose ir T.F-do įrašant dėl

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Non-profit, Tax Exempt Corporation
IRS Tax Exempt No. 51-0172223
345 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

GENOVAITĖ IR KAZYS TREČIOKAI

Apdraudos Agentūra

376 Mercer Avenue

Tel.: (201) 687-4033

Union, NJ 07083

VITAS GERULAITIS

Namų pardavimo bei nuomavimo įstaiga ir
KELIONIŲ BIURAS

94 - 10 Jamaica Ave., Woodhaven, NY 11421

Telefonai: (718) 847-5522 — (718) 847-9700

SCHUYLER SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Kearny, N.J.

24 Davis Avenue, Kearny, N.J. 07032

TYPES OF ACCOUNTS

Passbook Savings
Money Market Deposit Accounts—91 Day Certificate
6 Months Certificate— 1 Year Certificate— 1½ Years Certificate
2 Years Certificate— 2½ Years Certificate
3 Years Certificate

CALL (201) 991-7260 FOR MORTGAGE RATES

— OFFICERS —

Dr. Jack Stukas, president; Edmund Bennett, Chairman of Board; John Nakrosis (Sr.), Senior Vice-Pres.; Henry Maddi, C.E.O.; George Katilus, Jr. Treas.; Alfreda Stanish, Asst. Sec'y; Eleanor Gelinitis, Mortgage Officer; Paula Wall, Student Loan Officer

DIRECTORS

Jack J. Stukas, John A. Condon, Dir. Emeritus, George Katilus, Jr., Joseph M. Belza, John J. Salvest, John Nakrosis, Edmund Bennett, Paul Gelinitis, Henry R. Maddi

COUNSEL

John J. Salvest

OFFICE HOURS:

Mon. thru Thurs. — 9:00 A.M. to 3:00 P.M.
Friday — 9:00 A.M. to 6:00 P.M.
Saturday — 9:00 A.M. to 12:00 P.M.
Drive-in Mon.-Fri. 9-6 Sat. 9-12 Walk-up Mon.-Thurs. 3-6

AREA CODE (201) 991-7260

Tik viena lietuvių taupymo bendrovė šioje apylinkėje

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• Telefonai: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI — virš 35 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais— 9:30 — 3:00; Antradieniais— 9:30 — 3:00,
Trečiadieniais— 9:30 — 3:00, Ketvirtadieniais— 9:30 — 8:00,
Penktadieniais— 9:30 — 8:00, Šeštadieniais— 9 — 1,
Sekmadieniais— 9 — 12:30

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9:30 v. r. — 1 v. p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainuoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS.

Visiems "Lietuvių Dienų" skaitytojams linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki

Sveikiname Šventų Kalėdų proga Lietuvių Dienas ir jų skaitytojus
ir linkime laimingų Naujųjų Metų!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Lietuvių katalikų dienraštis

leidžiamas Lietuvių Katalikų Spaudos Dr-jos (Lith. Catholic Press.)

Kun. PETRAS CIBULSKIS, M.I.C., adm

4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629 Telef. (312) 585-9500

C. K. BOBELIS, M.D.

Practice Limited to Genito-Urinary Surgery
5025 Central Ave., St. Petersburg, Florida 39710
Office Hours by Appointment — Phone 321-4200

Facilities for Parties

Carry-outs

RAMUNĖ RESTAURANT

Homemade Foods for All Occasions

HELEN and SHIRLEY KOPINSKI, savininkai

2547 W. 69th Street ● Chicago, IL 60629
Telefonas: 925-5588

"MARGINIAI"—PREKYBA

Sav. I. SINKEVIČIŪTĖ

2511 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Tel.: PR 8-4585

Čia rasite pasirinkimą kristalinių datyčių, suvenirų, kitų prekių, drožinių,
audinių, visokių liet. knygų, žurnalų

Švenčių proga sveikina

LIETUVOS AIDŲ RADIO PROGRAMA

Char. Brazdžionis, Dir.

511 S. Nolton Ave., Willow Springs, IL 60480
Telef.: (312) 839-2511

Klausykite "Lietuvių Aidų" kasdien 8:30 v.v. 1450 AM banga

Sveikiname Švenčių proga!

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDĖLĖ

Transliuojama antradieniais ir penktadieniais nuo 3-4 val p.p.
iš Tautybių Stoties WPON—1460AM—Bloomfield Hills, Michigan

Vedėjas ALGIS ZAPARACKAS

4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072

Bendradarbiai:

Ant. Zaparackas, Algis Lapšys, Edv. Skiotys

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga
sveikiname visus brangius tautiečius ir linkime visiems
kuo didžiausio džiaugsmo ir laimės asmeniškame gyvenime.
Maldaujame Aukščiausiojo, kad sumažintų vargą
ir skausmą mūsų pavergtų brolių Lietuvoje.
Trokštame, kad mūsų tautiečiai su meile ir pagarba
vieni kitiems uoliai jungtųsi į tautinę, patriotinę veiklą.

Maria ir Antanas Rudžiai
Chicago, Illinois

Prenumeratoriums, bendradarbiams, platintojams
ir visiems geros valios lietuviams
šv. Kalėdų ir ateinančių Naujųjų Metų proga,
linkime laimės ir taikos

"LIETUVIŲ DIENŲ"

ir

"LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE"

Redakcijos ir administracija

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų linki

IRENA ir LEONAS KRIAUCĖLIŪNAI

13400 Parker Rd., Lockport, IL 60441

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki

J. K. VALIŪNO ŠEIMA

SOUTHAMPTON, NY 11968

Lietuvio savininko vaistinė

— MARGIS DRUG STORE —

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1944 ir 535-0312

Priima "ONTARIO DRUG BENEFIT" receptus

Vaistai, kosmetikos, prekės ir kt. Nemokamas pristatymas į namus

J & J PHARMACY

DAVID BIALKA, B.S., R. Ph.

Phone 776-4363

2557 Lithuanian Plaza Crt.

Chicago, IL 60629

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŠVENČIŲ LINKĖJIMAI

Rolandas Giedraitis, D.D.S.
Danutė Giedraitienė, D.M.D.
Alma Vilkas-Stočkienė, D.D.S.

Lietuviai dantistai
3151 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Telef.: 660-1205

ANTANO SKIRIAUS ĮSTAIGOJE

Gaunami šie **APDRAUDOS** patarnavimai:
namų, baldų ir atsakomybės (liability)

NOTARO PATARNAVIMAI

Patvirtinami įvairūs dokumentai ir nuorašai (Notary Public)
PAJAMŲ MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS
4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029
Telefonai: (213) 664-2910 — (213)664-2919

MARGIS MATULIONIS

ATTORNEY AT LAW
412 W. Broadway Ave., Suite 204
Glendale, CA. 91204
Tel.: (818) 243-6223

MARCELLA AUGUS

President

CROWN ESCROW CORPORATION

2839 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90026
Tel.: (213) 413-3370

CHRISTOPHER TRAVEL SERVICE

JONAS PETRONIS

2472 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Tel.: (213) 986-9247 (213) 660-6600
Home: (213) 664-0791

A. PEČIULIS

Remodeling and Construction
Savininkas **ALOYZAS PEČIULIS**

947 — 18th St. #7 Santa Monica, CA.90403
Tel.: (213) 395-5514

Primary

Alarm
Company

George Kaskus

Custom Security Systems
Residential/Commercial
State Lic. # LA 002631

23108 Collins Street
Woodland Hills, CA 91367

CALIFORNIA CREDIT UNION KALIFORNIJOS LIETUVIŲ KREDITO SAJUNGA

2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, California 90404
Tel.: (213) 828-7095

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

3352 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Tel.: (213) 661-5276

DARBO VALANDOS:
pirmadieniais uždaryta

antradieniais nuo 10 val. iki 7 val. vakaro
trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 10 val. ryto iki 3 val. p. p.
šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 12 val.

Kooperatyvas duoda įvairių rūšių paskolas palankiausiomis
išsimokėjimo sąlygomis ir žemiausiais procentais. Nekilno-
jamu turtu garantuotos paskolos duodamos
iki 300,000 dol.

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

RICHARD ADAM LYGUTIS

ATTORNEY AT LAW

483 Francisco Street — Suite B
San Francisco, California 94133
24-Hour phone (415) 781-9048

Linksmų švenčių ir laimingų Naujų Metų

Inž. VYTAUTAS VIDUGIRIS

IR ŠEIMA

27923 SAN NICHOLAS DRIVE, PALOS VERDES, CA. 90274
Tel.: (213) 377-3192

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

SINCE 1955

Phone (213) 661-6222

RUOKIS PAINT CO.

Subdivision of Rokal Chemical Co.

Latex Base Paint for Both Indoors and Outdoors

ALL COLORS

P. O. BOX 27204
Los Angeles, Ca. 90027

J. & V. Ruokis
Owners

RŪTA, INC. — INVESTAVIMO BENDROVĖ

2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, Ca. 90404
Telefonas: (213) 828-7525

Valdyba: E. Jarašūnas, A. Markevičius, R. Nelsas

ROQUE and MARK CO., INC.

Realtors ★ Insurance ★ Income Tax ★ Notary Public

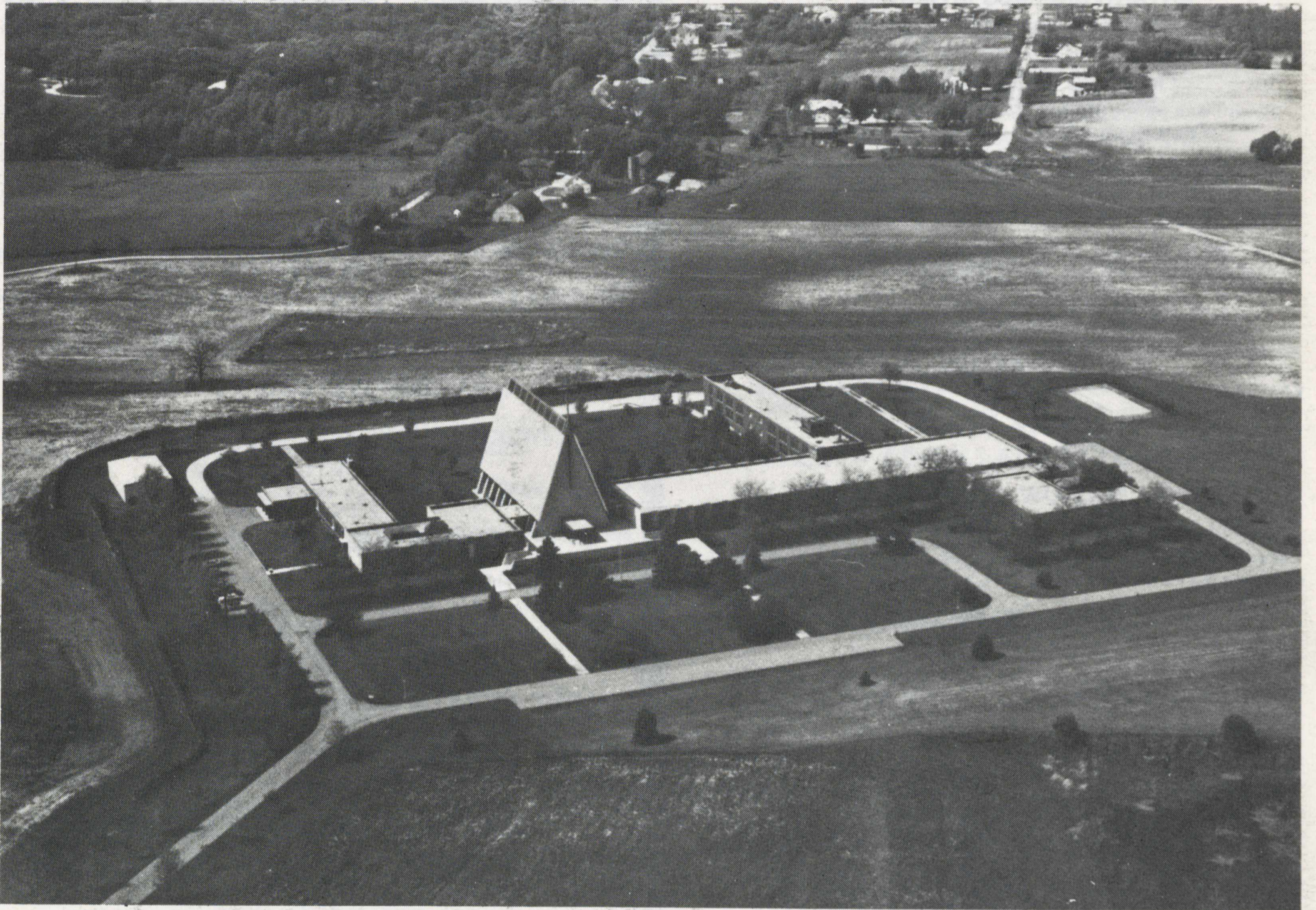
2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA. 90404
Phone: (213) 828-7525 Res. (213) 395-0410

ALBINAS MARKEVIČIUS ir bendradarbiai

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI

3352 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Tel.: (213) 669-9314

"Lito" nupirkta "De Andreas" buvusi seminarija, Lemont, IL. Ši vieta dabar vadinasi "Amber Shores". Čia yra statybai patvirtinta virš 1000 gyvenviečių. Yra vedamos derybos pastate isteigti lietuvišką centrą, bažnyčią bei mokyklą.

The former "De Andreas" seminary in Lemont, Illinois. Now owned by "Litas" and renamed "Amber Shores." It will house 1,000 residents and will include a Lithuanian center, a church, and a school.